

Kallelse Samhällsnämndens arbetsutskott

Tid: torsdag 1 december 2022 kl. 08:30

Plats: Östra Roten, kommunhuset i Lilla Edet

Ärenden

Föredragande

Formalia

- 1 Upprop
- 2 Val av justerare och tid för justering
- 3 Godkännande av dagordning
- 4 Anmälan av jäv

Ärenden

5	Sektorns dialog med arbetsutskottet		<i>Kl. 8.30</i>
6	Lokalförsörjningsplan
<i>Ytterligare handlingar skickas senare.</i>		Karin Holmström,
sektorchef
<i>Kl. 9.00</i>
7	Information om budget 2023-2025		Simon Dahlgren,
ekonom
<i>Kl. 9.20</i>
8	Överföring av investeringsmedel till 2023

Kaffe | 2022/591 | Simon Dahlgren

<i>Kl. 9.50</i> |
| 9 | Beslutsuppföljning för samhällsnämnden
2022 | 2022/37 | Ingela Flodin,
nämndsamordnare
<i>Kl. 10.00</i> |
| 10 | Redovisning av personuppgiftsincidenter
2022 | 2022/323 | Ingela Flodin |
| 11 | Ansökan om särskilt bidrag | 2022/587 | Carolina Allvin
Bromar,
föreningssamordnare
<i>Kl. 10.15</i> |
| 12 | Avtal SISU 2023 | 2022/551 | Carolina Allvin
Bromar |

13	Revidering av samhällsnämndens delegationsordning <i>Ytterligare handlingar skickas senare</i>	2022/624	Anna Berlin, enhetschef <i>Kl. 10.30</i>
14	Revisionens granskning av underhåll av bebyggd fastigheter, gator och vägar samt VA-anläggningar	2022/536	Karin Holmström, sektorchef <i>Kl. 10.40</i>
15	Information om ansvar för insamling av förpackningsavfall	2022/362	Anders Johansson, ingenjör <i>Kl. 11.00</i>
16	Tillsyn obligatorisk ventilationskontroll (OVK) på fastigheten [REDACTED]	2022/623	Emma Bönnestig, bygglovshandläggare <i>Kl. 11.20</i>
17	Tillsyn obligatorisk ventilationskontroll (OVK) på fastigheten [REDACTED]	2022/622	Emma Bönnestig
18	Tillsyn obligatorisk ventilationskontroll (OVK) på fastigheten [REDACTED]	2022/621	Emma Bönnestig
19	Tillsyn obligatorisk ventilationskontroll (OVK) på fastigheten [REDACTED]	2022/617	Emma Bönnestig
20	Tillsyn obligatorisk ventilationskontroll (OVK) på fastigheten [REDACTED]	2022/616	Emma Bönnestig
21	Information		<i>Kl. 11.40</i>

Jörgen Andersson (C)
Ordförande

Lokalförsörjningsplan 2024 för samhällsnämnden

Dnr SAN 2022/630

Sammanfattning

Enligt antagna Riktlinjer för lokalförsörjning ska samtliga nämnder inklusive upprätta *underlag till lokalförsörjningsplan* varje år till en kommunövergripande lokalförsörjningsplan.

Underlagen till lokalförsörjningsplanen ska innehålla:

- En förteckning över de lokaler som nämnden hyr, äger eller på annat sätt förfogar över.
- En beskrivning av nämndens nuvarande behov av lokaler och en prognos över hur behovet förväntas utvecklas.
- Förslag på åtgärder för att möta behovsutvecklingen.
- Underlag till kommunens gemensamma lokalförsörjningsplan

Lokalförsörjningsplanen för 2023 innehöll förutom lokaler även flera anläggningar. Eftersom lokalförsörjningsplanen enbart skall innehålla lokaler och inte anläggningar innehåller underlaget till lokalförsörjningsplan 2024 enbart lokaler.

Underlag utgör nämndens bidrag till processen för Lokalförsörjningsplan 2024.

Underlaget visar på samhällsnämndens lokalbehov:

- Ny återvinningscentral/ Kretsloppspark
- Personalbyggnad på Ellbo reningsverk
- Rivning av byggnader på Klostret 122
- Rivning alternativt försäljning av Barracudan
- Ny idrottshall i Fuxernaområdet
- Omklädningsrum (4 st) till Lödöseborg
- Ny idrottshall byggs vid planerad skola på Norra Gossagården
- Utred renovering alt. nytt stall på Bertilsgården
- Utredning angående förråd vid Rysjön

Underlaget visar de lokaler som skall ingå i kommunens lokalförsörjningsplan:

- Ny återvinningscentral
- Rivning av byggnader på Klostret 122
- Ny idrottshall på Fuxernaområdet
- Omklädningsrum (4st) till Lödöseborg
- Ny idrottshall byggs vid planerad skola på Norra Gossagården

Detaljerad redovisning av åtgärderna och uppdragen med tider och kostnader framgår av underlaget och bilaga 1-3.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2022-11-22

Samhällsnämndens underlag till lokalförsörjningsplan 2024 version 1.0 med bilaga 1-3

Ekonomiska konsekvenser

Åtgärder som genomförs under 2023 behöver rymmas inom budget- och investeringsram för 2023 för att kunna genomföras. Likaså gäller det lokaler som skall tillkomma 2024. Vissa av lokalerna kommer att hyras av AB Edethus eller annan aktör. Andra byggs i egen regi och blir därmed investeringskostnader.

Sociala konsekvenser

Byggnader som står tomma och är rivningsobjekt behöver hanteras för att inte bli tillhåll och utsättas för skadegörelse och inbrott.

Bakgrund

Följande lokaler i lokalförsörjningsplan för 2023 som skulle genomföras 2022 har genomförts:

- Utredning av ny ÅVC/ Kretsloppspark
- Rivning av Braxen 2
- Rivning av byggnad på Spånkajen
- Hyra av lagerlokal och personalutrymme mm på Göta

Följande lokaler i lokalförsörjningsplan 2023 har inte genomfört men planeras genomföras 2023:

- Rivning av byggnad på Klostret 122

Behov av två samlade kontorsplatser i nära anslutning till de två centralköken avvaktar om det går att hitta lediga lokaler som är lämpliga. Lokal för tvätt, städförråd och personalutrymmen avvaktar utredning om behov och möjliga lokaler

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Samhällsnämnden antar underlaget till kommande lokalförsörjningsplan 2024.

Karin Holmström
Sektorchef
karin.holmstrom@lillaedet.se

Beslut expedieras till
Kommunstyrelsen

Beslutet skickas för kännedom till
Elisabeth Lindroth, kommunchef
Enhetschefer på sektor samhälle

Information om förslag till Mål- och resursplan för 2023

Dnr SAN 2022/627

Sammanfattning

Förvaltningen redovisar muntligen förslag till Samhällsnämndens Mål- och resursplan 2023 så att nämnden har möjlighet att ändra innehållet innan beslut fattas. Beslut om mål och resursplan för 2023 förväntas tas på samhällsnämnden i januari 2023.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2022-11-18

Ekonomiska konsekvenser

Mål och resursplanen 2023 för samhällsnämnden skall följa ramtilldelningen från Kommunfullmäktige.

Sociala konsekvenser

-

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Samhällsnämnden antecknar informationen

Karin Holmström
Sektorchef
karin.holmstrom@lillaedet.se

Beslut expedieras till

-

Beslutet skickas för kännedom till

-

Överföring av investeringsmedel till 2023

Dnr SAN 2022/591

Sammanfattning

Inom samhällsnämnden finns några projekt inom VA- och stadsmiljöverksamheterna som var tänkta att avslutas under 2022, men som av olika anledningar har dragit ut på tiden. Det gör att projekten kommer att behöva avslutas under 2023 för att kunna genomföras.

Investeringsmedlen som är beslutade för projekten gäller bara under 2022. För att kunna ha medel att avsluta projekten under 2023 behöver ej använda investeringsmedel flyttas över till 2023. För VA-verksamheten (VA-kollektivet) handlar det om 7 700 000 kr och för Stadsmiljöverksamheten (skattekollektivet) 9 050 000 kr.

Överflyttning av investeringsmedel behövs för projekt enligt tabell nedan.

Projekt	Projektnummer	Budget (kr)	Medel till 2023 (kr)
Ellbo Avvattning automation -container	I5247	2 650 000	2 650 000
Ellbo Returslampumpar+ styrning slamprocess	I5257	2 000 000	2 000 000
Rasta pumpstation	I5259	200 000	200 000
Mätarbrunnar ledningsnät	I5258	850 000	850 000
Ombyggnation vattenverk Majorsgatan	I5130	6 000 000	2 000 000
Lödöse torg	I4346	5 000 000	4 400 000
Ströms slottspark	I5160	5 000 000	4 650 000

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2022-11-03

Ekonomiska konsekvenser

Om medlen inte överförs till 2023 kommer investeringsprojekt som är inplanerade 2023 inte att kunna genomföras på grund av att investeringsbudgeten 2023 inte räcker till. Ej utförda investeringsprojekt leder i sin tur till ökade driftskostnader och stora risker att utsläppsnivåer etc. inte hålls inom VA-verksamheten.

Sociala konsekvenser

Överflyttning av investeringsmedel bedöms inte få några sociala konsekvenser.

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Samhällsnämnden föreslår Kommunfullmäktige att överföra investeringsmedel från 2022 till 2023 för ovan angivna projekt och belopp.

Karin Holmström
Sektorchef
karin.holmstrom@lillaedet.se

Beslut expedieras till
Kommunstyrelsen
Jörgen Karlsson, Ekonomichef

Beslutet skickas för kännedom till
Elisabeth Linderöth, kommunchef
Simon Dahlgren, ekonom

Beslutsuppföljning samhällsnämnden december 2022

Dnr SAN 2022/37

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade 2016-12-07 § 142 att punkten ”Beslutsuppföljning” ska vara en punkt på föredragningslistan för styrelse och nämnden.

Vid dagens sammanträde redovisas uppdrag från samhällsnämnden fram till dagens datum.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2022-11-16

Beslutsuppföljning

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Samhällsnämnden antecknar informationen.

Ingela Flodin
Nämndsamordnare
ingela.flodin@lillaedet.se

Beslutsdatum	Ärende/rubrik	Handläggare	Uppdrag till förvaltningen	Kommentar	Status
2020-05-27 § 62	Framtida avloppsvattenrening	Franz Wallebäck	Tekniska nämnden ger förvaltningen i uppdrag att undersöka alternativ för den långsiktiga lösningen för Lilla Edets kommuns framtida avloppsvattenrening.	Utredning pågår.	pågående
2020-04-21 § 36	Reviderade bidragsregler	Carolina Allvin Bromar	Förvaltningen får i uppdrag att tillsammans med föreningarna utvärdera de nya bidragsreglerna under hösten 2021	Arbete pågår, bedöms klart för beslut hösten 2022.	pågående
2021-11-25 § 204	Tidningsinsamling 2022	Anders Johansson	Samhällsnämnden beslutar att ge sektorn i uppdrag att utreda alternativa insamlingsplatser.	Arbete pågår, bedöms klart för beslut senare delen av hösten.	pågående
2022-05-19 § 99 & 2022-06-02 § 93	Initiativärende gällande ändring av samhällsnämndens delegationsordning samt Diskussion om delegationsbeslut i samhällsnämnden	Karin Holmström	Förvaltningen får i uppdrag att se över vilka ärenden som skulle vara möjligt att delegera till arbetsutskottet. Förvaltningen får i uppdrag att se över vilken myndighetsutövning som går att delegera till samhällsnämndens arbetsutskott och återkomma till nämnden med ett förslag samt en konsekvensanalys.		pågående

2022-11-16

Redovisning av personuppgiftsincidenter 2022

Dnr SAN 2022/323

Sammanfattning

En personuppgiftsincident (PUI) är en säkerhetsincident som inträffar när en personuppgiftsansvarig tappar kontrollen över sina personuppgifter genom att personuppgifter har förstörts, förlorats, ändrats, obehörigt röjande eller när någon som inte är behörig har åtkomst till informationen. Det gäller oavsett om det skett med avsikt eller inte. Händelser som bedöms vara av allvarligare art anmäls till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY).

Exempel på personuppgiftsincidenter är bland annat när en arbetsdator, mobiltelefon eller USB-minne som innehåller personuppgifter har stulits eller förlorats, dataintrång eller virus, mail som skickats till fel mottagare, obehörig åtkomst till personuppgifter eller för hög behörighet i ärendehanteringssystem.

Under 2022 har följande personuppgiftsincidenter rapporterats för samhällsnämnden.

- 2022-03-18 Arbetstelefon tappas ner i reningsbassäng. Ej anmäld till IMY
- 2022-06-15 E-post innehållande personuppgifter skickades till fel person. Ej anmäld till IMY.
- 2022-10-21 Miljö- och bygglovsenheterna uppmärksammar att de enligt rutin skickat ut för omfattande information till grannar och andra sakägare inför beslut. Rutin ändras för att uppgiftsminimera. Ej anmäld till IMY

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2022-11-17

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Samhällsnämnden antecknar informationen.

Emma Zetterström
Central dataskyddssamordnare
emma.zetterstrom@lillaedet.se

Ansökan om särskilt bidrag

Dnr SAN 2022/587

Sammanfattning

LNIKs damlag söker bidrag för kostsamma bussresor under säsongen 2023. Eftersom laget har avancerat till division 1 innebär det många och långa bussresor för att spela bortamatcher (serie Götaland). Uppskattade kostnader för resorna är 94 000kr och föreningen yrkar bidrag med 50% av kostnaderna.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 22-11-02
Bidragsbestämmelser för kultur- och fritidsverksamhet
Beräkning på vad aktiviteten kommer att kosta

Ekonomiska konsekvenser

Ryms inte i budget och avser inte barn- eller ungdomsverksamhet.

Förslag till beslut

Samhällsnämnden avslår bidragsansökan från LNIK.

Carolina Allvin Bromar
Handläggare
carolina.allvin-bromar@lillaedet.se

Beslut expedieras till
Lödöse Nygård IK
Carolina Allvin Bromar, föreningssamordnare
Maria Wagerland, planerings- och exploateringschef

Nytt avtal SISU

Dnr SAN 2022/551

Sammanfattning

RF-SISU har idag ett idrottsuppdrag, inkluderande idrott för alla, och ett folkbildningsuppdrag med stöttning och processledning till föreningarna. Avtalet med RF-SISU Västra Götaland går ut vid årsskiftet 2022/2023 och avtalet behöver nu förnyas och SISU har förslag på ett avtal om verksamhet i Lilla Edets kommun under 2023.

Bidraget avser att stödja prioriterade målgrupper som barn och ungdomar, samt annan verksamhet som på annat sätt ger mervärde till civilsamhället.

I gällande avtal förbinder sig SISU att prioritera ett antal punkter, till exempel att implementera Riksidrottsförbundets nationella fyra strategiska mål och de tre regionala effektmålen samt de nio fokusområden som leder till en "Modern Förening".

Nuvarande avtal tecknades 2021-12-16 och gäller fram till 2022-12-31. Ersättningen till SISU är idag 30 000 kr/år. Vi bedömer att ett ettårsavtal liksom tidigare är lämpligt, samt att bidraget till SISU är oförändrat.

Notering: I jämförelser med kommuner som Öckerö, Ale, Färgelanda, Mellerud, Vänersborg och Trollhättan har vi den lägsta bidragsnivån i relation till antalet kommuninnevanare.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2022-11-17

Nytt avtalsförslag – SISU, Eleonore Tammermo daterad 22-11-17

Gällande avtal – SAN 2021/779

Ekonomiska konsekvenser

Ryms i budget.

Sociala konsekvenser

Lilla Edets kommun dras redan nu med stora hälsoproblem både psykiskt och fysiskt. En inkluderande och jämställd idrott för alla är en av många vägar att motverka hälsoproblem och utanförskap. Att skapa förutsättningar för ideellt arbete och att arbeta för allas möjlighet att delta i idrotten är det är viktigt med ett fortsatt samarbete med SISU.

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Samhällsnämnden ger planerings- och exploateringschefen i uppdrag att teckna ett avtal med SISU på ett år med föreslagna mål och fokusområden med en ersättning på 30 000 kr.

Carolina Allvin Bromar
Handläggare
carolina.allvin-bromar@lillaedet.se

Beslut expedieras till
Maria Wagerland, Planerings- och exploateringschef
Carolina Allvin Bromar, Föreningssamordnare
RF/SISU Västra Götaland, Eleonore Tammermo, Verksamhetschef

Beslutet skickas för kännedom till
Karin Holmström, Sektorchef

Revidering av samhällsnämndens delegationsordning

Dnr SAN 2022/624

Sammanfattning

I samband med att kommunfullmäktige antar reviderade Allmänna lokala ordningsföreskrifter samt Lokala ordningsföreskrifter för torghandel behöver delegationsordningen för samhällsnämnden uppdateras.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2022-11-17.
Delegationsordning för samhällsnämnden

Ekonomiska konsekvenser

Genom en väl anpassad delegationsordning kan det politiska och kommunala arbetet fortgå med hög effektivitet vilket är tids- och kostnadsbesparande för skattekollektivet.

Sociala konsekvenser

Det uppstår inga sociala konsekvenser av att revidera delegationsordningen.

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Samhällsnämnden godkänner revideringar i delegationsordningen, vilken börjat gälla från årsskiftet.

Anna Berlin
Enhetschef
anna.berlin@lillaedet.se

Beslut expedieras till
[Här skriver du vilka som ska ta del av beslutet](#)

Beslutet skickas för kännedom till
[Här skriver du vilka som ska ha beslutet för kännedom](#)

Revisionens granskning av underhåll av bebyggda fastigheter, gator och vägar samt VA-anläggningar

Dnr SAN 2022/536

Sammanfattning

Revisorerna i Lilla Edets kommun har uppdragit åt PWC att granska underhåll av bebyggda fastigheter, gator och vägar samt VA-anläggningar. Granskningens syfte har varit att bedöma om samhällsnämnden har säkerställt ett ändamålsenligt underhåll av kommunens bebyggda fastigheter, gator/vägar och VA-anläggningar.

Efter genomförd granskning gör revisionen den sammanfattande bedömningen att samhällsnämnden ej säkerställer ett ändamålsenligt underhåll av kommunens bebyggda fastigheter, gator/vägar och VA-anläggningar.

I revisionens granskning har vissa utvecklingsområden identifierats och mot bakgrund av dessa rekommenderas samhällsnämnden att säkerställa att:

- Tillbörliga resurser för förvaltningen att ta fram underhållsplaner för kommunens fastighetsbestånd.
- Principer för redovisning av underhållsåtgärder tydliggörs i syfte att möjliggöra transparens i redovisning av genomfört underhåll i termer av felavhjälpande, planerat och akut underhåll för samtliga anläggningstyper.
- Övergripande underhållsplaner för gator och vägar samt kommunens VA-anläggningar tas fram och redovisas nämnden för att möjliggöra tydlig uppföljning av kommunens underhållsskuld.
- Systematiska arbetet samt systemstöd för statusinventering för kommunens bebyggda fastigheter utvecklas och implementeras, samt att fullödigt systemstöd för underhållsplanering för kommunens VA-anläggningar slutförs.
- Den dokumenterade underhållsskulden avseende beläggningsarbeten på gator och vägar redovisad i de årliga beläggningsrapporterna på sikt åtgärdas

Revisionen önskar nämndens kommentarer med anledning av granskningen senast 2023-01-31.

Kommentarer redovisas under rubriken bakgrund i denna tjänsteskrivelse och i förslag till yttrande benämnd ”Kommentarer med anledning av granskning av underhåll av bebyggda fastigheter, gator och vägar samt VA-anläggningar”.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2022-11-09

Yttrande ”Kommentarer med anledning av granskning av underhåll av bebyggda fastigheter, gator och vägar samt VA-anläggningar”, daterad 2022-11-22

Granskning av underhåll av bebyggda fastigheter, gator och vägar samt VA-anläggningar SAN 2022/536

Ekonomiska konsekvenser

Revisionsrapporten i sig innebär ingen finansiering. Men åtgärder för att ta fram underhållsplaner, systemstöd mm för byggnader, gator och vägar samt anläggningar innebär att ekonomiska resurser måste till. Storleksordningen för dessa är i dagsläget inte kända.

Sociala konsekvenser

-

Bakgrund

Nedan anges förvaltningens kommentarer på revisionens granskning.

Allmänna kommentarer

Revisionsrapporten rekommenderar att principer för redovisning av underhållsåtgärder tydliggörs och att övergripande underhållsplaner tas fram för gator, vägar och VA-anläggningar för att möjliggöra tydlig uppföljning.

Förvaltningen förslår att samhällsnämnden ger förvaltningen i uppdrag i mål och resursplan för 2023 att se över hur principer för redovisning, dokumentation och uppföljning av underhållsåtgärder för samtliga anläggningstyper, kommunala byggnader och förvaltning av fastigheter kan förbättras.

Kommentarer angående bebyggda fastigheter

Precis som rapporten beskriver det saknas det underhållsplaner för kommunens byggnader. Underhållsplanerna är grunden för att kunna bedöma det kort- och långsiktiga planerade underhållsbehovet och kostnader för detta. Målet är att arbetet med underhållsplaner startar under 2022 och fortsätta under 2023 och 2024.

För att genomföra, dokumentera och följa upp underhållsplanerna behövs dels systemstöd, dels ekonomiska och personella resurser. Det senare kommer att vara på plats från 5 december i och med att fastighetsförvaltare anställts.

Även om underhållsplaner inte är på plats är det av vikt att ekonomiska resurser finns för planerat underhåll av mindre omfattning och för akuta åtgärder. Behov finns att upphandla systemstöd för underhållsplaner för kommunens byggnader under 2023.

Kommentarer angående gator och vägar

Avseende revisorernas bedömning av huruvida underhållsarbetet styrs och samordnas på ett tillräckligt bra sätt så hanteras utförandet av drift- och underhållsåtgärder av två tjänstemän, vilka samarbetar mycket tätt. Vidare vill verksamheten förtydliga att planerade underhållsåtgärder, helbeläggningar, endast belastar investeringsbudgeten medan driftåtgärder i form av potthållslagningar belastar driftsbudgeten. Där råder inga oklarheter.

Verksamheten vill förtydliga att beläggningsrapporten från konsult enbart utgör grund för underhållsåtgärder som enkom belastar investeringsbudgeten. Då samplanering sker med VA-projekten kan gator som har hög prioritet utifrån ett beläggningsperspektiv

skjutas på framtiden för att synkronisera med VA-projekten. Dessa gator kommer under denna tid att belasta driftsbudgeten i högre utsträckning eftersom gatan är i dåligt skick.

För att eliminera underhållsskulden på ett år krävs en investeringsvolym om ca 20 mkr, vilket beror på ökade kostnader på grund av världsläget, samt en uppräkningsvolym om ca 30 % utifrån praktiskt utförande jämfört med konsultrapportens teoretiskt framräknade kostnad.

Underhållsskulden avseende beläggning minskar successivt. Med nuvarande investeringstakt är bedömningen att underhållsskulden är eliminerad någonstans runt år 2030.

Verksamheten anser att den konsultrapport avseende beläggningar som uppdateras årligen utgör en tillräckligt god grund för verksamheten att professionellt planera underhållsarbetet och att ingen ytterligare underhållsplan är nödvändig att ta fram.

Kommentarer angående VA-anläggningar

Rapporten påtalar att det saknas VA-plan, förnyelseplan eller liknande.

Det finns idag ingen framtagen VA-plan men det är ett mål att detta arbete startar.

Inom verksamheten pågår arbete med att ta fram strategiska underlag för framtida vattenförsörjning och spillvattenhantering samt analys av i vilken tågordning dessa skall utvecklas. Underlagen kommer att vara en del i VA-planen.

Genom den tidplan och prioriteringsordning för strategisk och detaljerad planering som är beslutad av KS finns också ett bra underlag för utvecklingen av VA-anläggningarna. Vad gäller underhåll av VA-ledningar och gata sker samverkan för en kostnadseffektiv hantering.

Systemet VA-banken är införskaffat både för att redovisa ledningsnätet och ha kontroll på ledningsnätets kvalitet och underhåll.

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Samhällsnämnden översänder yttrande ”Kommentarer med anledning av granskning av underhåll av bebyggda fastigheter, gator och vägar samt VA-anläggningar” daterad 2022-11-22 till kommunens revisioner.

Karin Holmström
Sektorchef
karin.holmstrom@lillaedet.se

Beslut expedieras till
Kommunens revisorer
Kommunstyrelsen

Beslutet skickas för kännedom till
Elisabeth Linderöth, kommunchef

pvc / Revisorerna
Adress
Postnummer Postort

Kommentarer med anledning av granskning av underhåll av bebyggda fastigheter, gator och vägar samt VA-anläggningar

Bakgrund

Revisorerna i Lilla Edets kommun har uppdragit åt PWC att granska underhåll av bebyggda fastigheter, gator och vägar samt VA-anläggningar. Granskningens syfte har varit att bedöma om samhällsnämnden har säkerställt ett ändamålsenligt underhåll av kommunens bebyggda fastigheter, gator/vägar och VA-anläggningar.

Revisionen har önskat samhällsnämndens kommentarer med anledning av granskningen.

Allmänna kommentarer

Revisionsrapporten rekommenderar att principer för redovisning av underhållsåtgärder tydliggörs och att övergripande underhållsplaner tas fram för gator, vägar och VA-anläggningar för att möjliggöra tydlig uppföljning.

Förvaltningen förslår att samhällsnämnden ger förvaltningen i uppdrag i mål och resursplan för 2023 att se över hur principer för redovisning, dokumentation och uppföljning av underhållsåtgärder för samtliga anläggningstyper, kommunala byggnader och förvaltning av fastigheter kan förbättras.

Kommentarer angående bebyggda fastigheter

Precis som rapporten beskriver det saknas det underhållsplaner för kommunens byggnader. Underhållsplanerna är grunden för att kunna bedöma det kort- och långsiktiga planerade underhållsbehovet och kostnader för detta. Målet är att arbetet med underhållsplaner startar under 2022 och fortsätta under 2023 och 2024.

För att genomföra, dokumentera och följa upp underhållsplanerna behövs dels systemstöd, dels ekonomiska och personella resurser. Det senare kommer att vara på plats from 5 december i och med att fastighetsförvaltare anställts.

Även om underhållsplaner inte är på plats är det av vikt att ekonomiska resurser finns för planerat underhåll av mindre omfattning och för akuta åtgärder. Behov finns att upphandla systemstöd för underhållsplaner för kommunens byggnader under 2023.

Kommentarer angående gator och vägar

Avseende revisorernas bedömning av hurvida underhållsarbetet styrs och samordnas på ett tillräckligt bra sätt så hanteras utförandet av drift- och underhållsåtgärder av två tjänstemän, vilka samarbetar mycket tätt. Vidare vill verksamheten förtydliga att planerade underhållsåtgärder, helbeläggningar, endast belastar investeringsbudgeten

medan driftåtgärder i form av potthålslagningar belastar driftsbudgeten. Där råder inga oklarheter.

Verksamheten vill förtydliga att beläggningsrapporten från konsult enbart utgör grund för underhållsåtgärder som enkom belastar investeringsbudgeten. Då samplanering sker med VA-projekten kan gator som har hög prioritet utifrån ett beläggningsperspektiv skjutas på framtiden för att synkronisera med VA-projekten. Dessa gator kommer under denna tid att belasta driftsbudgeten i högre utsträckning eftersom gatan är i dåligt skick.

För att eliminera underhållsskulden på ett år krävs en investeringsvolym om ca 20 mkr, vilket beror på ökade kostnader på grund av världsläget, samt en uppräkningsvolym om ca 30 % utifrån praktiskt utförande jämfört med konsultrapportens teoretiskt framräknade kostnad.

Underhållsskulden avseende beläggning minskar successivt. Med nuvarande investeringstakt är bedömningen att underhållsskulden är eliminerad någonstans runt år 2030.

Verksamheten anser att den konsultrapport avseende beläggningar som uppdateras årligen utgör en tillräckligt god grund för verksamheten att professionellt planera underhållsarbetet och att ingen ytterligare underhållsplan är nödvändig att ta fram.

Kommentarer angående VA-anläggningar

Rapporten påtalar att det saknas VA-plan, förnyelseplan eller liknande.

Det finns idag ingen framtagen VA-plan men det är ett mål att detta arbete startar.

Inom verksamheten pågår arbete med att ta fram strategiska underlag för framtida vattenförsörjning och spillvattenhantering samt analys av i vilken tågorordning dessa skall utvecklas. Underlagen kommer att vara en del i VA-planen.

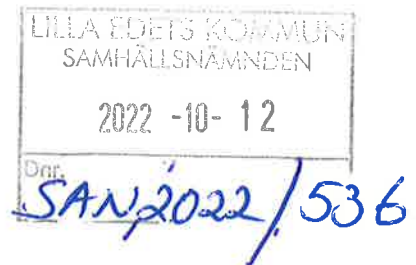
Genom den tidplan och prioriteringsordning för strategisk och detaljerad planering som är beslutad av KS finns också ett bra underlag för utvecklingen av VA-anläggningarna. Vad gäller underhåll av VA-ledningar och gata sker samverkan för en kostnadseffektiv hantering.

Systemet VA-banken är införskaffat både för att redovisa ledningsnätet och ha kontroll på ledningsnätets kvalitet och underhåll.

För samhällsnämnden

Jörgen Andersson
Samhällsnämndens ordförande

LILLA EDETS KOMMUN
REVISORERNA

Samhällsnämnden

Kommunfullmäktige – för kännedom
Kommunstyrelsen – för kännedom

Granskning av underhåll av bebyggda fastigheter, gator och vägar samt VA-anläggningar

Revisorerna i Lilla Edets kommun har uppdragit åt PwC att granska underhåll av bebyggda fastigheter, gator och vägar samt VA-anläggningar. Granskningens syfte har varit att bedöma om samhällsnämnden har säkerställt ett ändamålsenligt underhåll av kommunens bebyggda fastigheter, gator/vägar och VA-anläggningar.

Efter genomförd granskning gör vi den sammanfattande bedömningen att samhällsnämnden **ej** säkerställt ett ändamålsenligt underhåll av kommunens bebyggda fastigheter, gator och vägar och VA-anläggningar. I bifogad rapport lämnas ett antal förslag för att öka ändamålsenligheten.

Vi önskar nämndens kommentarer med anledning av vår granskning senast 2023-01-31.

Lilla Edet den 12 oktober 2022

För kommunens revisorer

Ingemar Ottosson
Ordförande

Robert Forsberg

Bilaga: Revisionsrapport PwC ” Granskning av underhåll av bebyggda fastigheter, gator och vägar samt VA-anläggningar”

Underhåll av bebyggda fastigheter, gator och vägar samt VA-anläggningar

Lilla Edets kommun

Augusti 2022

Said Ashrafi

Jens Westin

LILLA EDETS KOMMUN
SAMHÄLLSNÄMNDEN

2022 -10- 12

Dir.

SAN 2022/536

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Lilla Edets kommun genomfört en granskning av kommunens underhåll av bebyggda fastigheter, gator/vägar och VA-anläggningar. Granskningens syfte är att bedöma om samhällsnämnden har säkerställt ett ändamålsenligt underhåll av kommunens bebyggda fastigheter, gator och vägar och VA-anläggningar.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att samhällsnämnden **ej** säkerställt ett ändamålsenligt underhåll av kommunens bebyggda fastigheter, gator och vägar och VA-anläggningar.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten eller det avslutande avsnittet "Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor".

Revisionsfrågor		Bedömning
Säkerställer samhällsnämnden att underhållsarbetet styrs och samordnas på ett effektivt och tillräckligt sätt?		
Bebyggda fastigheter	Nej	
Gator och vägar	Delvis	
VA-anläggningar	Nej	
Utgår kommunen från tillförlitliga underlag om tillgångarnas status och upprustningsbehov när kostnaderna uppskattas?		
Bebyggda fastigheter	Nej	
Gator och vägar	Ja	
VA-anläggningar	Delvis	
Är nuvarande underhåll tillräckligt i förhållande till samhällsnämndens egen bedömning av det egentliga behovet?		
Bebyggda Fastigheter	Nej	

Revisionsfrågor		Bedömning
	Gator och vägar	Nej
	VA-anläggningar	Nej
Finns det en överensstämmelse mellan underhållsplan, budget och genomfört underhåll under de senaste tre åren?		
	Bebyggda fastigheter	Nej
	Gator och vägar	Ja
	VA-anläggningar	Nej
Styrs och samordnas planeringen av utbyggnad och underhåll av kommunens VA-nät med kommande exploateringar och kommunens budgetprocess på ett effektivt och tillräckligt sätt?		
		Ja
Finns det en tillfredsställande uppföljning av underhållskostnader och fattar samhällsnämnden vid behov beslut om åtgärder?		
		Nej

Rekommendationer

I granskningen har vissa utvecklingsområden identifierats och mot bakgrund av dessa rekommenderas samhällsnämnden att:

- Säkerställa tillräckliga resurser för förvaltningen att ta fram underhållsplaner för kommunens fastighetsbestånd.
- Säkerställa att principer för redovisning av underhållsåtgärder tydliggörs i syfte att möjliggöra transparens i redovisning av genomfört underhåll i termer av felavhjälpande, planerat och akut underhåll för samtliga anläggningstyper.
- Säkerställa att övergripande underhållsplaner för gator och vägar samt kommunens VA-anläggningar tas fram och redovisas nämnden för att möjliggöra tydlig uppföljning av kommunens underhållsskuld.
- Säkerställa att systematiskt arbete samt systemstöd för statusinventering för kommunens bebyggda fastigheter utvecklas och implementeras, samt att fullödigt systemstöd för underhållsplanering för kommunens VA-anläggningar slutförs.
- Säkerställa att den dokumenterade underhållsskulden avseende beläggningsarbeten på gator och vägar redovisad i de årliga beläggningsrapporterna på sikt åtgärdas.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	4
Bakgrund	6
Syfte och revisionsfrågor	6
Revisionskriterier	6
Avgränsning	6
Metod	5
Granskningsresultat	6
Styrning och samordning av underhållsarbetet	6
Ansvar enligt reglemente	6
Förvaltningsorganisation	7
Kommunens underlag vid kostnadsuppskattning	11
Underlag VA-anläggningar	12
Nuvarande underhåll i relation till behov	13
Gator och vägar	13
Underhållsplan, budget och genomfört underhåll	17
Bebyggda fastigheter	17
Gator och vägar	18
Styrning och samordning av underhåll och utbyggnad av VA-anläggningar	21
Uppföljning av underhållskostnader	22
Samlad bedömning	24
Rekommendationer	24
Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor	25
Bilagor	29

Inledning

Bakgrund

Kommunens bebyggda fastigheter, gator/vägar och VA-anläggningar kräver såväl löpande som periodiskt underhåll för att bevara sitt värde. Om underhållsnivån är otillräcklig kan detta leda till ett uppdämt behov av underhållsåtgärder som ackumuleras samt att investerings- och reinvesteringsbehovet måste tidigareläggas. Ytterligare konsekvenser är att fastighets- och anläggningstillgångarna får en försämrad standard vilket kan leda till försämrad arbets- och brukarmiljö.

Det är viktigt att kommunen har en ändamålsenlig organisation och rutiner för underhåll av sina anläggningstillgångar både ur ett ekonomisk och ur ett verksamhetsmässigt perspektiv. I granskningar som PwC har gjort framkommer att det ofta saknas mål och att styrprinciper för underhållsarbetet är oklara.

I kommunens mål- och resursplan 2021 samt flerårsplan 2022–2023 står att "Lilla Edets kommun står inför stora utmaningar de kommande åren. Det planeras stora investeringar inom framförallt VA-verksamheten samtidigt som nämndverksamheten har uppvisat en svag budgetföljsamhet de senaste två åren. Kommunen har sedan ett antal år tillbaka en svag finansiell ställning. Dessa faktorer gör att det kommer att ställas stora krav på Lilla Edets kommun att bedriva verksamheten med god kvalitet och ett effektivt resursutnyttjande. Den demografiska utvecklingen i kommunen kräver en god planering och ekonomisk styrning.

För att kunna genomföra investeringarna behöver kommunen årligen ha goda ekonomiska resultat för att delvis kunna självfinansiera nytillkommande investeringar i högre omfattning och ta höjd för efterföljande kapitalkostnader och avskrivningar och därigenom förstärka soliditeten. Investeringsbehoven avser återinvesteringar i uttjänt utrustning, nyinvestering i nya exploateringsområden, skolor, IT-utrustning, gator och vägar och VA."

Utifrån genomförd riskanalys har revisionen funnit skäl att granska samhällsnämndens styrning och uppföljning av underhållsarbetet.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma om samhällsnämnden har säkerställt ett ändamålsenligt underhåll av kommunens bebyggda fastigheter, gator/vägar och VA-anläggningar.

Granskningen har följande revisionsfrågor:

- Säkerställer samhällsnämnden att underhållsarbetet styrs och samordnas på ett effektivt och tillräckligt sätt?
- Utgår kommunen från tillförlitliga underlag om tillgångarnas status och upprustningsbehov när kostnaderna uppskattas?
- Är nuvarande underhåll tillräckligt i förhållande till samhällsnämndens egen bedömning av det egentliga behovet?

- Finns det en överensstämmelse mellan underhållsplan, budget och genomfört underhåll under de senaste tre åren?
- Styr och samordnas planeringen av utbyggnad och underhåll av kommunens VA-nät med kommande exploateringar och kommunens budgetprocess på ett effektivt och tillräckligt sätt?
- Finns det en tillfredsställande uppföljning av underhållskostnader och fattar samhällsnämnden vid behov beslut om åtgärder?

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. Vår bedömning av revisionsfrågorna har tagit utgångspunkt i vad som sägs i:

- Kommunallagen 6 kap 6 §
- God ekonomisk hushållning enligt kommunallagen 11 kap
- Tillämpbara interna regelverk och policy

Avgränsning

Granskningen omfattar inte redovisning av underhåll och regler för komponentredovisning. Granskningen avgränsas till att omfatta kommunägda bebyggda fastigheter.

Metod

Granskningen har genomförts genom studier av styrdokument, underhållsplaner, verksamhetsberättelser, etc. Då kommunens redovisningsprinciper inte tillåter en fullständig separering av kostnader för underhåll avseende planerat och felavhjälpande under har en sammanställning av underhållskostnader enligt planerade och budgeterade kostnader samt verkligt nedlagda kostnader för underhåll så långt det går genomförts. Sammanställningen jämförs med tillgänglig statistik och branschnyckeltal för bebyggda fastigheter, gator/vägar samt VA där sådana finns.

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Granskningsresultat

Styrning och samordning av underhållsarbetet

Revisionsfråga 1: Säkerställer samhällsnämnden att underhållsarbetet styrs och samordnas på ett effektivt och tillräckligt sätt?

lakttagelser

Ansvar enligt reglemente

Kommunstyrelsen

Enligt kommunstyrelsens reglemente, senast reviderat av kommunfullmäktige 2021-12-13 § 133, är kommunstyrelsen Lilla Edets kommuns ledande politiska förvaltningsorgan med ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsens ansvar delas upp i fyra huvudsakliga kategorier:

1. Kommunstyrelsens ledningsfunktion inbegriper ansvar för att leda och samordna kommunens angelägenheter, och att ha uppsikt över övriga nämnders verksamheter samt verksamheter som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund.
2. Kommunstyrelsens styrfunktion inbegriper ansvar att leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen.
3. Kommunstyrelsens uppföljningsfunktion består i ett ansvar att följa de frågor som kan inverka på kommunens ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige.
4. Kommunstyrelsens särskilda uppgifter utgörs av ett ansvar för sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd och som framgår av kommunallagen och annan lagstiftning.

Kommunstyrelsen ansvarar för att leda arbetet med och samordna utformningen av övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten. Styrelsen ansvarar för beslut om samordning mellan nämnderna och gränsdragning mellan nämndernas kompetens och för att en effektiv och ändamålsenlig organisation upprätthålls.

Kommunstyrelsens reglemente gör även gällande att styrelsen ansvarar för mark- och bostadspolitiska frågor, strategiska lokalförsörjningsfrågor, exploateringsverksamhet inklusive förvaltning av mark inom exploateringsprojekt, geotekniska utredningar och skredfrågor, kommunens mätning, beräkning och kartframställning, ajourhållning, utveckling och lagring av kommunal geodata, byggnadsregister inom kommunen och statistikfrågor.

Samhällsnämnden

Reglemente gör gällande att samhällsnämnden ansvarar för:

- kommunens gator, vägar, järnvägar, park- och grönytor, badplatser, dammar och övriga offentliga platser, gestaltad livsmiljö samt hamnverksamhet,
- gatuhållning, gatubelysning och skyltning,
- vatten- och avloppsverksamhet inklusive rötning av avloppsslam,
- förvaltning, drift och underhåll av kommunens fasta egendom inklusive skogsinnehav.

Inom nämnden finns även ett arbetsutskott som bereder ärenden inom nämndens ansvarsområde och fattar beslut på nämndens vägnar i enlighet med gällande delegationsordning.

Förvaltningsorganisation

Sektor samhälle är den del av förvaltningen som ansvarar för samhällsnämndens verksamhet på tjänstemannanivå. Sektor samhälle leds av en sektorschef med uppdrag att åt nämnden utföra uppdragsstyrd och uppdragsfinansierad verksamhet. Sektor är sedan uppdelad i enheter med enhetschefer som ansvariga tjänstepersoner.

Bebyggda fastigheter

Underhåll av kommunens byggnader och föreningslokaler hanteras av enheten för planering och exploatering. I enhetens uppdrag ingår även ansvar för kontakt med och stöd till föreningslivet i kommunen. Enheten leds av planerings- och exploateringschef. Vidare finns det inom kommunen en lokalgrupp som enligt riktlinje ska konsulteras och avge godkännande eller avvisning för alla förslag om investeringar i samband med nybyggnation och lokalanpassningar samt för externa inhyrningar i kommunens lokaler. Vid olika bedömningar mellan lokalgruppen och nämnden avgör kommunstyrelsen frågan. Vid lokalförändringar av principiell betydelse tas beslut av kommunstyrelse eller fullmäktige enligt reglemente. Planerings- och exploateringschef sitter med i lokalgruppen.

Gator och vägar

Enheten för stadsmiljö utför nämndens arbete med utveckling, drift och underhåll av allmänna platser vilket inkluderar gator och vägar, torg, grönytor, parker och lekplatser. Vidare ansvarar enheten för att drifva och underhålla kommunens utomhusmiljöer och övriga markinnehav. Enheten leds av enhetschef för stadsmiljö.

VA-anläggningar

VA-enheten ansvarar för kommunens arbete med produktion och leverans av dricksvatten, avledning och rening av spillvatten, avledning av dagvatten från fastighet och avledning av dagvatten från allmän plats. Enheten leds av VA-chef.

Styrning

Utöver gällande reglementen utgörs kommunens politiska styrmodell av kommunfullmäktiges fastställda målområden *Bra boende och livsmiljö*, *Ökad hälsa och välbefinnande*, *Hållbar miljö* samt *Attraktivt företagsklimat*. Dessa målområden är beslutade i den kommunövergripande mål och resursplanen för verksamhetsår 2022. I samhällsnämndens mål och resursplan för verksamhetsår 2022 konstateras att samtliga fullmäktiges målområden berör nämndens verksamheter. I mål och resursplanen för 2022 konkretiserar nämnden sex prioriterade målområden vilka ska angripas utifrån kommunens förutsättningar varav nedan listade mål har direkt bäring på underhåll av bebyggda fastigheter, gator och vägar samt VA-anläggningar:

- **Prioriterat mål 1:** VA-försörjning ska vara robust och bidra till hållbar utveckling.
- **Prioriterat mål 3:** Offentlig utomhusmiljö ska vara trevlig och trygg samt säker och funktionsduglig.
- **Prioriterat mål 4:** Kommunens lokaler ska vara trevliga och trygga samt säkra och ändamålsenliga.

Mål och resursplanerna innehåller även nämndernas detaljbudget och följs upp inom ramen för den ordinarie rapporteringen till styrelse eller nämnd vid delårsrapportering och årsredovisning.

Vidare har granskningen tagit del av kommunchefens ledningsgrupps sammanställning av prioriterade målområden för samhällsutveckling och verksamhetsutveckling för perioden 2020–2022. Dokumentet innehåller en fördjupad beskrivning av de av fullmäktige beslutade prioriteringsområdena samt de av kommunstyrelsen identifierade prioriterade områden för verksamhetsutveckling. Identifierade områden för verksamhetsutveckling är digitalisering, effektiv resursanvändning, attraktiv arbetsgivare samt varumärke, kommunikation och invånardialog. Dokumentet redogör för kommunledningens tolkning och definition av fullmäktiges målområden, SWOT-analys (styrkor, svagheter, möjligheter och hot) kopplade till målområdena, möjliga strategier för genomförande samt utvärdering av dessa, valda strategier samt motivering till val och slutligen genomförandeplan med specificerade aktiviteter, delmoment, ansvarig chef och tidplan. Uppföljning av kommunchefens ledningsgrupps sammanställning sker enligt dokumentet efter genomförande till ledningsgruppen.

Kommunfullmäktiges mål om bra boende och livsmiljö konkretiseras av kommunledningsförvaltningen till att omfatta åtgärder för samordning av detalj- och strategisk planering med planering för VA, infrastruktur, miljö och förbättrad hälsa. Vidare specificeras behov av att revidera lokalanskaffningsprocessen, genomföra underhållsplanering för byggnader och anläggningar och utvecklingsplaner för Strömsparken, upprustning av torget i Lödöse samt lekplatser. Vi noterar att målformuleringen knyts till nyckeltal avseende upplevd nöjdhet hos kommuninvånare, men att det saknas indikatorer specifikt kopplade till fastighetsunderhåll i målstyrningen.

Nedan redogörs samhällsnämndens målstyrning av underhåll avseende bebyggda fastigheter, gator och vägar, samt VA-anläggningar och förvaltningens åtgärder presenterade i mål och resursplan för 2022. I bilaga 1 återges tabeller med sammanställning

över de politiska målformuleringar som har bäring på underhåll av bebyggda fastigheter, gator och vägar samt VA-anläggningar.

Bebyggda Fastigheter

I Lilla Edets kommun finns inga tydligt kommunicerade styrdirektiv, strategier eller nyckeltal för hur underhållet av kommunens bebyggda fastigheter och anläggningar ska bedrivas eller följas upp. Samhällsnämndens målformulering om att kommunens lokaler ska vara trevliga och trygga samt säkra och ändamålsenliga knyts till åtgärder i form av framtagande av underhållsplaner för ett långsiktigt och strukturerat underhåll. Målformuleringen är inte knuten till nyckeltal eller indikatorer för uppfyllelse av målet och i övrigt framgår av mål och resursplanen inga direktiv för uppföljning av underhåll av bebyggda fastigheter.

Kommunens *lokalförsörjningsplan 2022* antogs av kommunstyrelsen 2021-03-09 § 63 och redogör i hög grad för behov av investeringar i nya anläggningar, och endast i mycket liten utsträckning för reinvesteringsbehov eller underhållsåtgärder.

Gator och vägar

Samhällsnämndens målformulering om att kommunens offentliga utomhusmiljö ska vara trevlig och trygg samt säker och funktionsduglig knyts till åtgärder i form av strategiska planer, arbetsrutiner och liknande samt att ta fram underhålls- och investeringsplaner för långsiktigt och strukturerat förbättringsarbete av anläggningar. Åtgärd att följa upp eller kontrollera upphandlade tjänster och tillse att de levererar efterfrågad kvalitet noteras även. Målformuleringen är inte knuten till nyckeltal eller indikatorer för uppfyllelse av målet och i övrigt framgår av mål och resursplanen inga direktiv för uppföljning av underhåll av gator och vägar.

Av intervjuer framgår att det inom underhållet av gator och vägar inte finns några generella styrdokument som anger hur underhållet ska bedrivas, genomföras eller följas upp. Underlaget för underhållsåtgärderna består av en underhållsrapport med tillhörande prioriteringslista och karta som sammanställs av upphandlad konsult och uppdateras varje år. Det akuta underhållet av gator och vägar hanteras till stor del inom driftbudgeten medan annat underhåll finansieras genom investeringsramen. Granskningen har inte kunnat styrka att det finns tydliga dokumenterade principer för när en underhållsåtgärd kostnadsförs som drift eller investering.

VA-anläggningar

Av intervjuer framgår att styrningen av VA-verksamheten till stor del påverkas av att förvaltningen under en relativt kort tid fått i uppdrag av kommunfullmäktige att inleda omfattande samarbeten med Gryaab avseende spillvattensverksamheten samt med Trollhättans kommun avseende dricksvattensverksamheten, vilket skulle innebära en avveckling av kommunens operativa underhållsarbete med VA-anläggningarna i kommunen. Då

dess båda samverkansavtal inte var möjliga att genomföra¹ har förvaltningen under senare år gått från en verksamhet fokuserad på successiv avveckling av VA-anläggningar till att se över behov av investeringar i nya anläggningar och reinvesteringar i nuvarande anläggningar.

Vidare framgår av intervjuer att det inte finns en fastställd VA-plan, förnyelseplan eller liknande styrdokument i kommunen. Samhällsnämndens målformulering om att VA-försörjning ska vara robust och bidra till hållbar utveckling knyts till ett antal specificerade åtgärder som syftar till att öka kapacitet och effektivitet i vattenverket, Lödöse reningsverk och Ellbo reningsverk. Vidare noteras strategiska åtgärder i form av att införa fjärrstyrning och mätning på samtliga pumpstationer, implementering av nytt GIS/kartsystem, ta fram metodik för att områdesvis minska tillskottsvatten, ta fram system eller tjänst för lagefterlevnad, utveckla konkret plan för framtida VA-försörjning. Målformuleringen är inte knuten till nyckeltal eller indikatorer för uppfyllelse av målet och i övrigt framgår av mål och resursplanen inga direktiv för uppföljning av underhåll av VA-anläggningar.

Bedömning

Säkerställer samhällsnämnden att underhållsarbetet styrs och samordnas på ett effektivt och tillräckligt sätt?

Bebyggda fastigheter - Nej.

Vi bedömer att samhällsnämnden **inte säkerställer** att underhållsarbetet styrs och samordnas på ett effektivt och tillräckligt sätt avseende kommunens bebyggda fastigheter. Bedömningen grundar sig på att det i kommunen idag inte finns några tydligt kommunicerade styrdirektiv, strategier eller nyckeltal för hur underhållet av kommunens bebyggda fastigheter ska bedrivas eller följas upp. Vi noterar att det finns en ansvarsfördelning inom kommunen avseende fastighetsunderhåll, samt en politisk målstyrning med aktiviteter kopplade till i huvudsak framtagande av styrdokument nödvändiga för att bedriva ett ändamålsenligt underhåll av bebyggda fastigheter i form av underhållsplaner men konstaterar samtidigt att dessa inte finns framtagna idag.

Gator och vägar - Delvis.

Vi bedömer att samhällsnämnden **delvis säkerställer** att underhållsarbetet styrs och samordnas på ett effektivt och tillräckligt sätt avseende kommunens gator och vägar. Bedömningen grundar sig på att det i kommunen idag inte finns några tydligt kommunicerade styrdirektiv, strategier eller nyckeltal för hur underhållet av kommunens gator och vägar ska bedrivas eller följas upp. Bedömningen grundar sig även på att nämnden till viss del tydliggjort prioriteringar av samförläggning med VA-verksamheten i underhållsplaneringen för gator och vägar samt att detta följer inarbetade rutiner. Vidare noterar vi att det inte finns tydligt dokumenterade principer för när en underhållsåtgärd kostnadsförs som drift eller investering.

VA-anläggningar - Nej.

Vi bedömer att samhällsnämnden **inte säkerställer** att underhållsarbetet styrs och samordnas på ett effektivt och tillräckligt sätt avseende kommunens VA-anläggningar. Bedömningen grundar sig på att det inte finns en fastställd VA-plan, förnyelseplan eller lik-

¹ Av intervjuer framgår att avtal med Gryaab inte var möjligt då Gryaab fick nya direktiv från sina ägarkommuner om att en anslutning av Lilla Edet inte var möjlig. Avtalet med Trollhättans kommun var inte möjligt att genomföra då utredningar visade att ledningar i så fall skulle behöva byggas genom ett skyddat naturområde.

nande styrdokument i kommunen. Vidare grundas bedömningen på att åtgärder kopplade till övergripande målformuleringar visserligen är detaljerade och till viss del tydliggör strategisk inriktning avseende VA, men vi noterar att dessa inte är knutna till uppföljningsbara nyckeltal och att det i övrigt inte framgår direktiv för uppföljning av underhåll av VA-anläggningar.

Kommunens underlag vid kostnadsuppskattning

Revisionsfråga 2: Utgår kommunen från tillförlitliga underlag om tillgångarnas status och upprustningsbehov när kostnaderna uppskattas?

lakttagelser

Underlag bebyggda fastigheter

Kommunens fastighetsbestånd består i huvudsak av idrottsanläggningar med tillhörande funktionsbyggnader. Kommunen har inga verksamhetslokaler eller fastigheter för skola, förskola, vård eller liknande kommunala angelägenheter som ägs av kommunen i egen regi. Enligt fastighetsförteckning som delgivits granskningen består beståndet av totalt 147 fastigheter där Lilla Edets kommun är fastighetsägare.

Enligt samhällsnämndens årsrapport för 2021 saknas underhållsplaner för kommunens byggnader och lokaler. Vidare konstateras i verksamhetsberättelsen att flera av byggnaderna och lokalerna lider av stora underhållsskulder som bedöms uppgå till miljonbelopp samt att byggnaderna i vissa fall inte uppfyller tillbörlig lagstiftning. Vid intervjuer framgår att statusbesiktning görs genom att tjänstepersoner på plan- och exploateringsenheten utöver sina ordinarie arbetsuppgifter vid behov åker ut och genomför okulär besiktning av byggnaderna samt att man genom kontakt med de föreningar som brukar lokalerna för sin verksamhet fångar upp eventuella behov av underhållsåtgärder. Från den okulära besiktning samt föreningarnas synpunkter genomförs sedan punktåtgärder för att åtgärda de mest akuta underhållsbehoven.

Det framgår av årsrapport samt av intervjuer att förvaltningen ser det som högsta prioritet att anställa en lokalförvaltare med uppdrag att ansvara för fastigheternas säkerhet och arbeta fram långsiktiga underhålls- och utvecklingsplaner för fastighetsbeståndet samt att det långsiktiga arbetet med att ta fram dessa planer inte kommer kunna påbörjas förrän det finns en fastighetsförvaltare på heltid inom förvaltningen. Av intervjuer framgår att viss dokumentation om de bebyggda fastigheterna och deras underhållsstatus finns men att en eventuell fastighetsförvaltare kommer att behöva skapa de mesta av underlaget som behövs för att ta fram underhållsplaner samt att eventuellt systemstöd för fastighetsförvaltningen kommer behöva implementeras.

Underlag gator och vägar

Enheten stadsmiljö anlitar upphandlad konsult från Sweco för att årligen producera en beläggningsrapport utifrån Swecos verktyg RoSy. Beläggningsrapporten utgår från en heltäckande statusinventering av kommunens gatunät och årliga uppdateringar av denna rapport utgör det huvudsakliga underlaget för förvaltningens planering av underhållsåtgärder av gator och vägar. Beläggningsrapporten innehåller även en karta med förslag för beläggningsåtgärder utifrån en schablonbudget om 8,0 mnkr för underhållsåt-

gärder för verksamhetsåret. Leveransen innehåller även en prioriteringslista i vilken konsulten listar de åtgärder som är nödvändiga samt en kostnadsuppskattning för respektive åtgärd. Prioriteringslistan innehåller både investeringsåtgärder för respektive verksamhetsår samt reparationsåtgärder för det år rapporten avser. Enligt uppgift genomför sedan förvaltningen en prioritering av vilka av de föreslagna investerings- och reparationsåtgärderna som ryms inom ramen för den faktiska investeringsramen för verksamhetsåret avseende större reinvesteringar samt driftsbudget för mindre åtgärder.

Underlag VA-anläggningar

Vid intervjuer framgår att kommunen genomförde en fullständig statusinventering av VA-nätet 2010 innan beslut om att inleda samarbeten med Gryaab och Trollhättans kommun fattades. Vidare framgår av intervjuer att förvaltningen sedan år 2019 i sin planering av underhållsåtgärder har utgått från statusbedömningar som genomförts av och med hjälp av upphandlade konsulter samt att det pågår en statusinventering av ledningsnät som inte är färdigställd vid granskningens tidpunkt. Vidare framgår att förvaltningen använder systemstödet VA-banken för att dokumentera statusen på de befintliga anläggningarna samt att implementation av samtliga moduler i verksamhetsstödet är pågående.

Vi noterar att det inte finns någon antagen kommunal VA-plan eller förnyelseplan. Vid intervjuer framgår att investeringsprojekt samordnas med enheten stadsmiljö och tar sin utgångspunkt i den politiskt antagna prioriteringslistan för genomförande av detaljplaner, beslutad av kommunstyrelsen 2022-02-22 § 28. Det framgår även vid intervjuer att det inte finns något heltäckande fullt ut implementerat systemstöd för underhållet idag men att förvaltningen använder Excel för att sammanställa underhållsbehov avseende ledningsnät, dricksvatten och avlopp. I gällande Excellista går att utläsa totalt 53 identifierade underhålls- eller reinvesteringsprojekt med föreslagen åtgärd samt anledning till behov av åtgärd för respektive projekt.

Då stora delar av infrastrukturen byggdes under 60- och 70-talen uppges vid intervjuer att det generellt finns stora underhållsbehov i kommunen vilket bland annat visar sig i återkommande problematik med läckor och tillströmsvatten till reningsverken. Vid intervjuer lyfts att det generellt eftersatta underhållet leder till att underhållsverksamheten till stor del styrs av direkta behov och felavhjälpande åtgärder i form av lagning av läckor, återkommande översvämningar samt uttjänta ledningar vilket i sin tur medför att den strategiska underhållsplaneringen får stå tillbaka.

Bedömning

Utgår kommunen från tillförlitliga underlag om tillgångarnas status och upprustningsbehov när kostnaderna uppskattas?

Bebyggda fastigheter - Nej.

Vi bedömer att kommunen **inte utgår** från tillförlitliga underlag om tillgångarnas status och upprustningsbehov när kostnaderna uppskattas avseende kommunens bebyggda fastigheter. Bedömningen grundar sig på att det saknas underhållsplaner samt systematisk dokumentation över underhållsbehovet i kommunens bebyggda fastigheter. Vi note-

rar att det finns visst underlag i huvudsak från ad hoc okulär besiktning men att det saknas systematiskt arbete med att kartlägga underhållsbehoven och utifrån detta uppskatta kostnader för reinvesteringsåtgärder och löpande underhåll.

Gator och vägar - Ja.

Vi bedömer att kommunen **utgår** från tillförlitliga underlag om tillgångarnas status och upprustningsbehov när kostnaderna uppskattas avseende kommunens gator och vägar. Bedömningen grundar sig på att det till rimlig grad finns en systematik och tillförlitliga underlag avseende kommunens gator och vägar vilka innehåller årligen uppdaterade kostnadskalkyler och kostnadsuppskattningar utifrån det faktiska underhållsbehovet.

VA-anläggningar - Delvis.

Vi bedömer att kommunen **delvis utgår** fram tillförlitliga underlag om tillgångarnas status och upprustningsbehov när kostnaderna uppskattas avseende VA-anläggningar. Bedömningen grundar sig på att det finns tillförlitliga underlag om tillgångarnas status för delar av beståndet samt att upprustningsbehovet kartläggs genom de system för dokumentation över anläggningarnas status som används av förvaltningen idag. Vi noterar att implementering av ett fullödigt systemstöd för VA-underhållet är pågående.

Nuvarande underhåll i relation till behov

Revisionsfråga 3: Är nuvarande underhåll tillräckligt i förhållande till samhällsnämndens egen bedömning av det egentliga behovet?

lakttagelser

Bebyggda fastigheter

Som konstaterats under föregående revisionsfråga finns det inom kommunen inga dokumenterade underhållsplaner för kommunens ägda bebyggda fastigheter, även om viss dokumentation om anläggningarna finns. Som tidigare noterats bedömer förvaltningen bland annat i årsrapporten för år 2021 att det finns en stor underhållsskuld som kräver reinvesteringsåtgärder i miljonklassen för att uppnå en önskvärd status på fastighetsbeståndet men att förvaltningen inte har en heltäckande bild av underhållsskulden då systematisk inventering eller underhållsplaner inte finns på plats. Vi noterar att förvaltningen erhåller ett budgetanslag om 0,2 mnkr för verksamhetsår 2022 för att genomföra fastighetsunderhållsåtgärder. Av intervjuer framgår att förvaltningen ser att dessa medel kommer förbrukas genom felavhjälpande underhållsåtgärder av akut karaktär. Vidare framgår av intervjuer att samtliga underhållsåtgärder inom kommunens fastighetsbestånd de senaste åren har varit av felavhjälpande karaktär.

Gator och vägar

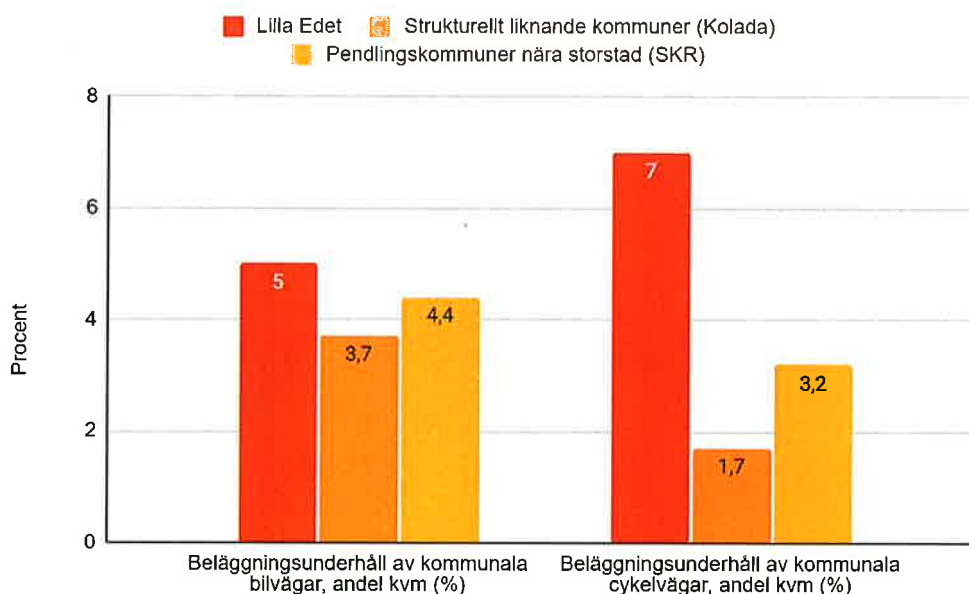
Granskningen har tagit del av beläggningsrapport för år 2022 daterad 2022-04-04 vilken är det primära underlag förvaltningen använder för underhållsplaneringen av kommunens gator och vägar. I rapporten konstateras att 20 procent av gatubeläggningen i kommunen behövde åtgärder innan utgången av år 2021, 20 procent är i behov av någon form av åtgärd under perioden 2022-2026 och övriga 60 procent av gatubeläggningen är i behov av åtgärd efter år 2026. Rapporten redogör för att 40 procent av det totala asfalterade gatunätet bör ha någon form av beläggningsåtgärd inom den närmsta femårsperioden. Motsvarande siffror för gång- och cykelvägar är 14 procent före ut-

gången av år 2021, 13 procent perioden 2022-2026 samt 73 procent efter år 2026. Vidare konstateras i rapporten att 27 procent av det totala asfalterade gång- och cykelvägnätet är i behov av någon typ av åtgärd.

Beläggingsrapporten redogör även för att en årlig underhållsbudget på 2 mnkr tio år framåt förbättrar standarden något i förhållande till dagens standard medan det krävs en årlig budget om strax under 4 mnkr för att nå en optimal nivå på tio års sikt. För att uppnå optimal standard år 2023 krävs en budget om 8 mnkr samt att de sträckor i störst behov av åtgärder är möjliga att prioriteras. Budgetberäkningarna i rapporten har inte tagit hänsyn till kostnader som följer av sidoanläggningar såsom exempelvis trottoarkanter, räcken och dylikt vid underhållsåtgärder även om påslag i kostnadsberäkningarna till viss del kompenserar för detta.

Lilla Edet har för år 2021 rapporterat in statistik till kommunstatistikdatabasen Kolada avseende beläggingsunderhåll av kommunala bilvägar och cykelvägar. Statistiken redovisar andel av respektive kategori bilväg och cykelväg som har fått ny beläggingsyta under året. I tabell 1 nedan framgår Lilla Edets inrapporterade värden i jämförelse med av databasen genererade strukturellt liknande kommuner samt i jämförelse med kommuner i samma kommunindelingsgrupp enligt SKRs indelning från 2017².

Tabell 1. Beläggingsunderhåll av kommunala bil- och cykelvägar 2021 i procentandel av total kvm för Lilla Edet och strukturellt liknande kommuner enligt Kolada samt pendlingskommuner nära storstad enligt SKRs kommungruppsindelning.

ning..

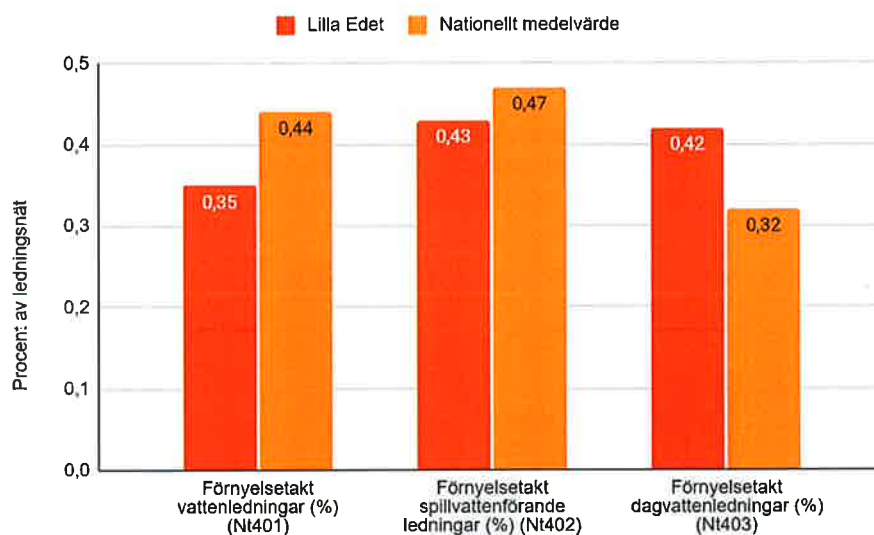
² Kommungruppsindelningen genomfördes av SKR senast 2017 utifrån variablerna antal invånare, antal invånare i största tätort, utpendling (% av sysselsatt nattbefolkning 16-64 år), utpendling till storstad (% av sysselsatt nattbefolkning 16-64 år), största utpendlingskommun, inpendling (% av sysselsatt dagbefolkning 16-64 år) samt antal gästnätter inom hotell/vandrarhem/stugbyar/camping. Indelningen 2017 är gjord utifrån siffror från 2014. Lilla Edet sorterar in i gruppen pendlingskommun nära storstad tillsammans med 42 andra kommuner. Av dessa har 19 till Kolada rapporterat underlag avseende bilvägar och 18 underlag avseende cykelvägar. Bilaga 2 redogör för samtliga värden.

Jämförelsen med strukturellt liknande kommuner enligt Kolada ska göras med försiktighet då endast två kommuner (Mörbylånga, Surahammar) av totalt sju jämförbara kommuner rapporterat in underlag till Kolada. Noterbart är att Lilla Edets rapporterade beläggningsunderhåll för år 2021 ligger över rapporterat underhåll för Mörbylånga och Surahammar. Jämfört med andra pendlingskommuner nära storstad enligt SKRs kommungruppsindelning noteras att Lilla Edet ligger över rapporterat beläggningsunderhåll även för denna grupp avseende både bil- och cykelvägar. Statistik för fler år tillbaka har för Lilla Edet inte rapporterats in till Kolada.

VA-anläggningar

Branschorganisationen Svenskt Vatten konstaterar³ att förnysetakten för vattenledningar bör ligga på ca 0,7 procent och för spill- och dagvattenledningar på ca 0,6 procent årligen för att funktionen i VA-systemet ska ligga på en önskvärd nivå. Tabell 2 och tabell 3 redogör för förnysetakten i Lilla Edet samt sammanställt medelvärde⁴ från 231 av 290 kommuner åren 2019 och 2020.

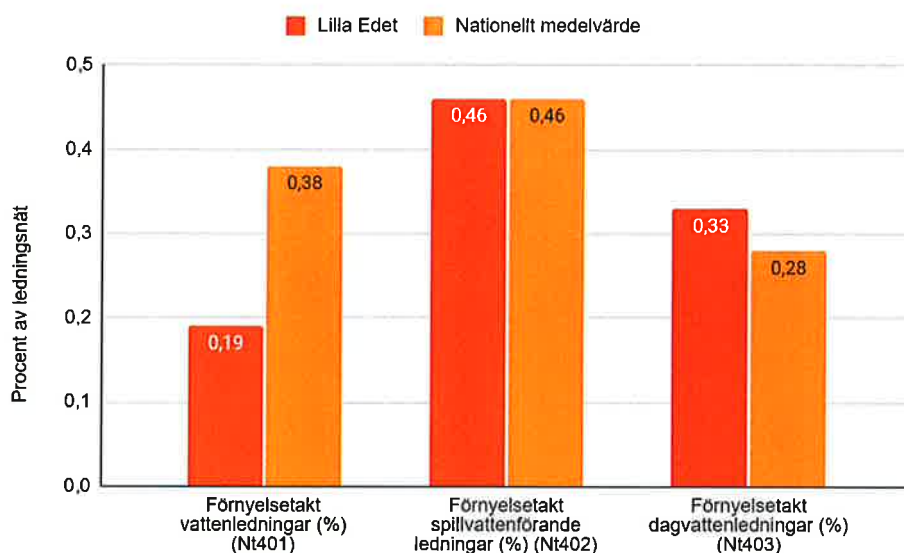
Tabell 2. Förnysetakt vatten-, spillvatten- och dagvattenledningar år 2019 för Lilla Edet jämfört med Svenskt Vattens nationella medeltal (Nt401, Nt402, Nt403).

³ I rapporten "Material och åldersfördelning för Sveriges VA-nät och framtida förnyelsebehov" (Svenskt Vatten Utveckling nr 2011-13).

⁴ Resultatrapport för VASS Drift 2020: Tillståndet i VA-Sverige (Svenskt Vatten Rapport R2021-02, november 2021) samt Resultatrapport för VASS Drift 2019: Tillståndet i VA-Sverige (Svenskt Vatten Rapport R2020-03, oktober 2020).

Tabell 3. Förnysetakt vatten-, spillvatten- och dagvattenledningar år 2020 för Lilla Edet jämfört med Svenskt Vattens nationella medeltal (Nt401, Nt402, Nt403).

Noterbart är att förnysetakten ligger något under eller i jämnhöjd med det nationella medeltalen för kommuner i Sverige, men att denna nivå är långt under den nivå på förnysetakten som Svenskt Vatten anser är rimlig i förhållande till den generella tekniska livslängden på VA-systemen i landet. Det bör även tydliggöras att Svenskt Vatten inte lämnar någon rekommendation om att förnysetakten ska uppgå till 0,7 respektive 0,6 procent för alla kommuner utan att en förnysetakt bör sättas utifrån de lokala nätets tekniska förutsättningar. Vid intervjuer med verksamhetsrepresentanter framgår att det inte finns någon specificerad förnysetakt för kommunen att förhålla sig till i VA-plan, förnyelseplan eller liknande styrdokument.

Bedömning

Är nuvarande underhåll tillräckligt i förhållande till samhällsnämndens egen bedömning av det egentliga behovet?

Bebyggda fastigheter - Nej.

Vi bedömer att det nuvarande underhållet inte är tillräckligt i förhållande till samhällsnämndens egen bedömning av det egentliga behovet avseende kommunens bebyggda fastigheter. Bedömningen grundar sig på att nuvarande underhåll av kommunens bebyggda fastigheter inte kan anses vara tillräckligt då förutsättningar för strategisk underhållsplanering för fastighetsbeståndet inte finns och att dagens underhåll uteslutande är av direkt felavhjälpare karaktär.

Gator och vägar - Nej.

Vi bedömer att det nuvarande underhållet inte är tillräckligt i förhållande till samhällsnämndens egen bedömning av det egentliga behovet avseende kommunens gator och vägar. Bedömningen grundar sig på att det finns en stort dokumenterat underhållsbehov avseende gator och vägar som inte ryms att hantera inom tilldelade medel, även om vi noterar att underhållsskulden successivt minskat de senaste åren.

VA-anläggningar - Nej.

Vi bedömer att det nuvarande underhållet inte är tillräckligt i förhållande till samhällsnämndens egen bedömning av det egentliga behovet avseende kommunens VA-anläggningar. Bedömningen grundar sig på att underhåll av VA-anläggningarna till stor del präglas av akut felavhjälpande underhåll samt att förnyelsetakten av ledningssystemen är att anse låg i förhållande till bedömningar om adekvat nivå på förnyelsetakt.

Underhållsplan, budget och genomfört underhåll

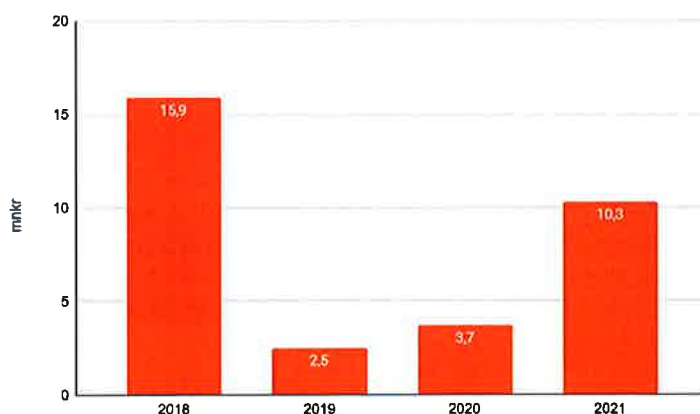
Revisionsfråga 4: Finns det en överensstämmelse mellan underhållsplan, budget och genomfört underhåll under de senaste tre åren?

lakttagelser

Bebyggda fastigheter

Som noterats under tidigare revisionsfrågor saknas underhållsplaner för kommunens bebyggda fastigheter. Enligt intervjuer har medel för en heltidstjänst för en fastighetsförvaltare äskats för verksamhetsår 2023 vars uppgift kommer att vara att genomföra en underhållsbehovsinventering samt ta fram underhållsplaner för samtliga bebyggda fastigheter. Tabell 4 nedan redogör för kostnader redovisade som mindre reparationer och underhåll av fastigheterna i kommunens ekonomisystem och som enligt uppgift ska ses som akuta åtgärder.

Tabell 4. Akuta underhållsåtgärder kostnadsförda på driftbudget avseende mindre reparationer och underhåll av fastigheter.

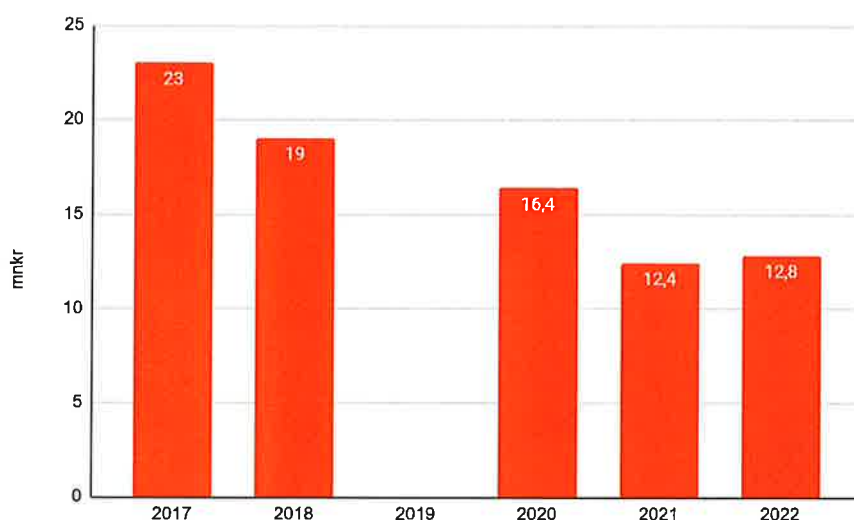

I sammanställningen som granskningen tagit del av framgår att inga medel budgeterats för dessa kostnader. Vi noterar att vid intervjuer uppges att 0,2 mkr avsätts för dessa typer av kostnader för 2022.

Gator och vägar

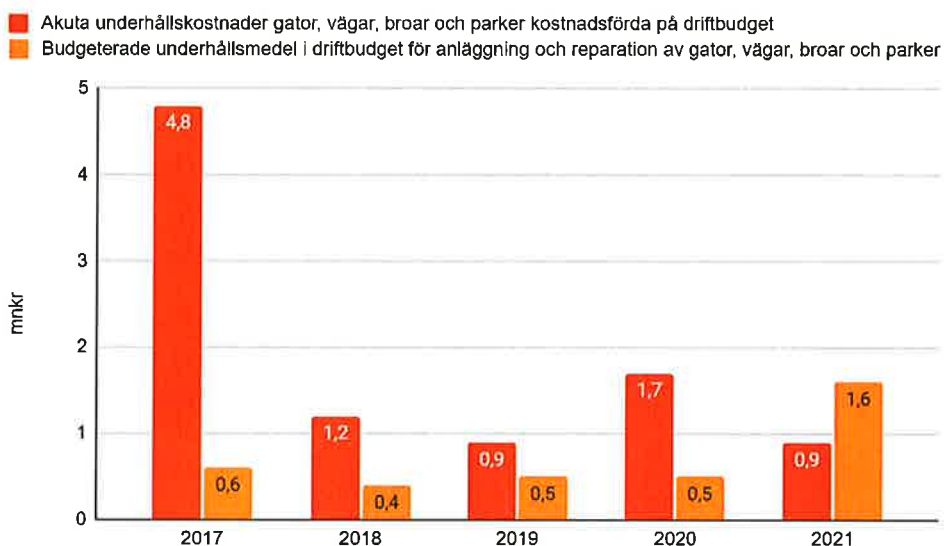
Tabell 5 redogör för det beräknade underhållsbehovet i de senaste årens beläggningsrapporter. Beläggningsrapporternas angivna siffror om det inventerade underhållsbehovet är att betrakta som kommunens underhållsskuld avseende beläggningsåtgärder för respektive år. Vi noterar att underhållsskulden har minskat mellan år 2017 och år 2021, samt marginellt ökat mellan år 2021 och år 2022.

Tabell 5. Beläggningsrapporternas redogörelse av underhållsskuld i mnkr för respektive år. Granskningen har inte tagit del av beläggningsrapport för år 2019.

Inom ramen för granskningen har vi tagit del av sammanställningar av budget och kostnadsförda underhållsåtgärder för gator och vägar mellan år 2017 och år 2021. Underhållsåtgärder som ses som akuta åtgärder kostnadsförs på driftbudgeten och utifrån erhållet material konstaterar vi att akuta underhållsåtgärder överstigit budgeterade anslag för samtliga år förutom år 2021, enligt tabell 6 nedan.

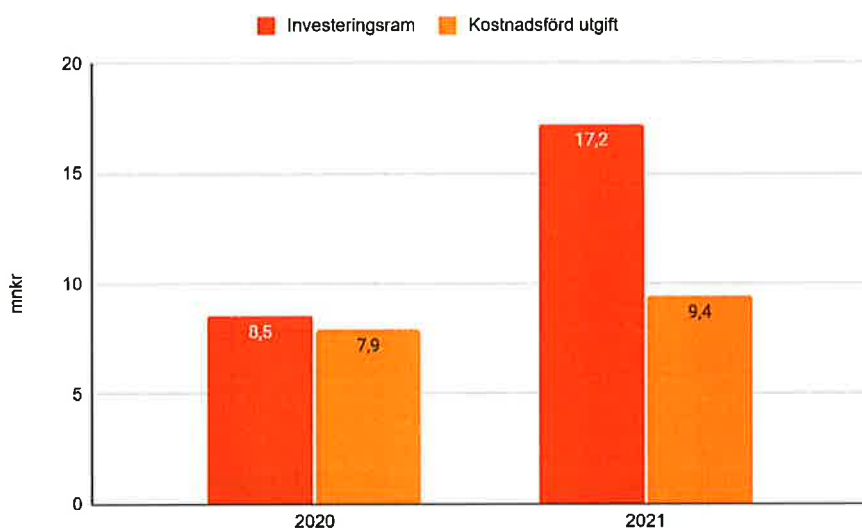
Tabell 6. Akuta underhållsåtgärder kostnadsförda på driftbudget samt allokerad budget avseende anläggning och reparation av gator, vägar, broar och parker.

Noterbart är att kommunens kostnadsföring inte tillåter en separation av planerat respektive akut underhåll på annat sätt än att akut underhåll enligt uppgift kostnadsförs på driftbudgeten och planerat underhåll kostnadsförs som investeringar och därmed belastar investeringsramen. Utifrån det material som granskningen erhållit från förvaltningen och kommunens ekonomiavdelning ger tabell 6 en indikation om kostnadsförhållanden. Det har inte ingått i granskningens uppdrag att titta på fakturor från entreprenörer. Sammanställningen utgår från kommunens egen redovisning som delgivits granskningen.

Tabell 7 nedan redogör för erhållen investeringsram samt kostnadsförd utgift inom investeringsprojekt avseende gator och vägar för år 2020 och år 2021.

Tabell 7. Investeringsram samt kostnadsförd utgift investeringar gator och vägar år 2020 och år 2021.

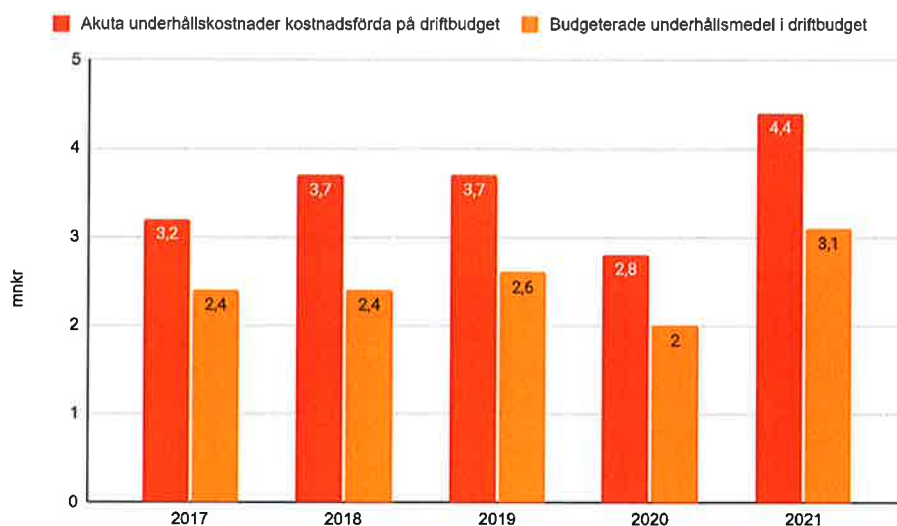

Av tabellen framgår att investeringsramen inte uppnåtts för varken år 2020 eller år 2021. Vid sakgranskning uppges att investeringsbudgeten för planerade beläggningsarbeten de senaste åren har varit 6,0 mnkr. Av årsrapporten för 2020 framgår att det planerade beläggningsunderhållsarbetet överstiger budget med 0,095 mnkr. Av årsrapport för 2021 framgår att det planerade beläggningsunderhållsarbetet överstiger budget med 0,083 mnkr.

VA-anläggningar

Inom ramen granskningen har vi tagit del av en sammanställning av underhållsåtgärder inom VA-området som kostnadsförts på driftbudgeten, vilket redovisas i tabell 8. Noterbart är att underhållsåtgärderna för samtliga år sedan år 2017 överstigit de budgeterade medlen. Vi noterar även att konteringen av kostnaderna inte möjliggör för en tydlig separering av planerat underhåll som kostnadsförs som driftkostnader eller felavhjälpande underhåll. Enligt uppgift från kommunen är dessa kostnader att betrakta som akuta åtgärder eller felavhjälpande underhåll medan kostnader tagna inom ramen för investeringsbudgeten är att betrakta som planerat underhåll.

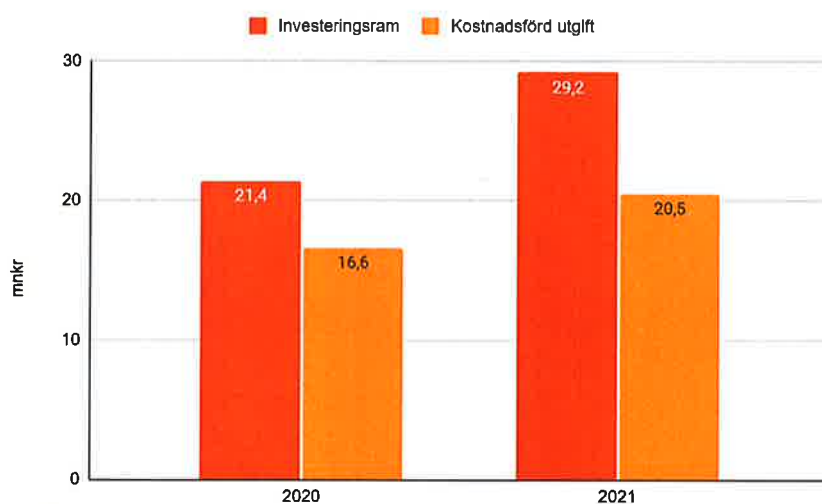
Tabell 8. Akuta underhållskostnader för VA-anläggningar kostnadsförda på driftbudget samt budgeterade underhållsme-

del i driftbudget.

Tabell 9 redogör för medel budgeterade för investeringsprojekt samt faktiska kostnader för reinvesteringsprojekten för år 2020 och år 2021. Noterbart är att investeringsramen inte till fullo nyttjats för verksamhetsåren.

Tabell 9. Investeringsram samt kostnadsförd utgift VA-investeringar 2020 och 2021.

Av tabell 9 ovan framgår att såväl investeringsram som utfall i form av underhållskostnader som bokförts på driften har ökat mellan 2020 och 2021 men att man inte under endera åren har uppnått en investeringsgrad i linje med budget.

Bedömning

Finns det en överensstämmelse mellan underhållsplan, budget och genomfört underhåll under de senaste tre åren?

Bebyggda fastigheter - Nej.

Vi bedömer att det inte finns en överensstämmelse mellan underhållsplan, budget och genomfört underhåll under de senaste tre åren avseende kommunens bebyggda fastigheter. Fullständig bedömning om överensstämmelse mellan underhållsplan, budget och

genomfört underhåll avseende kommunens fastighetsbestånd låter sig inte göras då underhållsplaner för kommunens bebyggda fastigheter inte finns framtagna. I underlaget som granskningen tagit del av framgår inga budgeterade medel för mindre reparationer och underhåll av fastigheter. Vi noterar att akuta underhållskostnader kostnadsförda på driftbudget överstiger de 0,2 mnkr som enligt uppgift avsätts för dessa typer av åtgärder för de senaste fyra åren.

Gator och vägar - Ja.

Vi bedömer att det finns en överensstämmelse mellan underhållsplan, budget och genomfört underhåll avseende kommunens gator och vägar. Bedömningen grundar sig på att den dokumenterade underhållsskulden årligen följs upp samt att tilldelade budgeterade medel avseende beläggningsarbeten används för planerat vägunderhåll och visar på god budgetföljsamhet. Vi noterar att tilldelade budgetmedel är lägre än vad underhållsplanerna föreslår samt att det akuta underhållet som finansieras genom driftbudgeten inte tydligt följs upp.

VA-anläggningar - Nej.

Vi bedömer att det inte finns en överensstämmelse mellan underhållsplan, budget och genomfört underhåll under de senaste tre åren avseende kommunens VA-anläggningar. Bedömningen grundar sig på att underhållsåtgärder kostnadsförda på driftbudgeten sedan 2017 överstigit de budgeterade medlen. Bedömningen grundar sig även på att planerat underhåll kostnadsfört på investeringsramen de senaste två åren inte når upp till budgeterad volym.

Styrning och samordning av underhåll och utbyggnad av VA-anläggningar

Revisionsfråga 5: Styr och samordnas planeringen av utbyggnad och underhåll av kommunens VA-nät med kommande exploateringar och kommunens budgetprocess på ett effektivt och tillräckligt sätt?

lakttagelser

Enligt beslut 2010-08-27 § 152 antog kommunstyrelsen riktlinjer för bostadsförsörjning 2019-2023 i vilka det framgår att kommunstyrelsen under år 2019 ska upprätta en tidplan och prioriteringsordning för kommande planarbete på översiktlig och detaljerad nivå. Senaste revidering av tidplan och prioriteringsordning av kommande planarbete på översiktlig och detaljerad nivå granskningen har tagit del av beslutades av kommunstyrelsen 2022-02-22 § 28. Tidplanen och prioriteringsordningen redogör för totalt 16 projekt för detaljplanering för bostäder, nio projekt för detaljplanering för verksamheter med mera, samt tio projekt för strategisk planering.

Av dokumentet framgår även kortfattad beskrivning av förutsättningar samt beroenden för genomförande av detaljplanerna samt att tidplan och prioriteringsordning förutsätter att ekonomiska och personella resurser finns för att genomföra planeringsåtgärderna. Vid intervjuer framgår att den antagna prioriteringsordningen är styrande för investeringsplaneringen för både stadsmiljöenheten samt VA-enheten. Vidare framgår vid intervjuer samverkan mellan enheterna upplevs fungera bra och att det finns naturliga kontaktvägar mellan enheterna både på strategisk och operativ nivå.

Enligt uppgift sker även samverkan mellan VA-enheten och stadsmiljöenheten i prioritering av föreslagna underhållsåtgärder i beläggningsrapporterna. Vid intervjuer framgår att prioritering av de föreslagna åtgärderna i beläggningsrapporten görs av tjänste-

person på förvaltningen utifrån erfarenhet och kompetens, samt att samordning med investerings- och reinvesteringsåtgärder inom VA-verksamheten i möjligaste mån eftersträvas. Samordningen sker genom att enheterna tillsammans sammanställer en fil med de projekt som är prioriterade för året mot bakgrund av underhållsbehov inom båda områdena.

Granskningen har tagit del av prioriteringslistan för år 2022. Granskningen har även tagit del av lista över mindre åtgärder som genomförs inom ramen för driftbudgeten där kostnader fördelas på VA respektive stadsmiljö. Vid intervjuer lyfts att uppfattningen generellt är att verksamheternas samordning fungerar väl.

Bedömning

Styrs och samordnas planeringen av utbyggnad och underhåll av kommunens VA-nät med kommande exploateringar och kommunens budgetprocess på ett effektivt och tillräckligt sätt?

Ja.

Bedömningen grundar sig på att det finns en övergripande och politiskt antagen prioritering av exploateringar som är styrande. Bedömningen grundar sig även på att det finns upparbetade och etablerade forum för samverkan mellan gatu- och vägunderhållsplaneringen och VA-underhållsplaneringen som syftar till effektiv kostnadsföring samt effektiva underhållsåtgärder.

Uppföljning av underhållskostnader

Revisionsfråga 6: Finns det en tillfredsställande uppföljning av underhållskostnader och fattar samhällsnämnden vid behov beslut om åtgärder?

lakttagelser

Uppföljning av underhållskostnader

Nämnden följer i huvudsak upp sin verksamhet genom delårsrapport per april, per augusti och årsrapport över föregående verksamhetsår. Vidare tar nämnden del av löpande ekonomisk rapportering per februari och oktober. I årsrapport för 2021 redogörs i löpande text verksamheternas utveckling under verksamhetsåret i vilka underhåll av gator och vägar, bebyggda fastigheter och VA-anläggningar berörs. I måluppföljningen framgår status för måluppfyllelse samt kommenterar avseende produktion av strategiskt viktiga dokument såsom underhållsplaner, förnyelseplan för VA och dylikt.

Vi noterar att nämnden inte följer upp genomfört underhåll i termer av uppföljning av nyckeltal eller liknande. Vi noterar även att nämnden vid ordinarie rapportering inte tar del av kostnadsuppföljning av reinvesteringsprojekt eller uppföljning av underhållskostnader separerade på planerat respektive akut felavhjälpande underhåll på ett transparent vis. Vidare noterar vi att det inte i någon högre utsträckning förekommer detaljerad uppföljning av reinvesteringsprojekt kopplade till planerat underhåll annat än genom okommenterad redovisning av investeringsbudgeten i den ordinarie rapporteringen till

nämnden samt att riktlinjer om hur uppföljning av investeringsprojekt till nämnden inte finns. Vid intervjuer ger representanter för verksamheterna uttryck för att det finns en politisk medvetenhet om underhållets verksamhetsmässiga och ekonomiska betydelse för kommunen. Vid intervjuer uppges att verksamhetschefer vid flertalet tillfällen lyft aspekter av underhåll och vikt av strategisk underhållsplanering till nämnden.

Beslut om åtgärder vid behov

Vi noterar att nämndens förutsättningar att utifrån erhållen rapportering fatta beslut till mot bakgrund av uppföljning av underhållskostnader är begränsad då rapportering av underhållskostnader är bristfällig. Vi noterar även att nämnden genom sin målstyrning riktat fokus på framtagande av för underhållsplaneringen strategiskt viktiga styrdokument som, när de finns på plats, ger goda förutsättningar för nämnden att både erhålla rapportering samt utveckla principer för hur underhållsåtgärder följs upp vilket bör ge nämnden förutsättningar att fatta aktiva beslut om åtgärder vid behov framöver.

Bedömning

Finns det en tillfredsställande uppföljning av underhållskostnader och fattar samhällsnämnden vid behov beslut om åtgärder?

Nej.

Bedömningen grundar sig på att systematisk och regelbunden uppföljning och redovisning av underhållskostnader till nämnden inte förekommer för vare sig kommunens fastighetsbestånd, kommunens gator och vägar eller VA-anläggningar. Bedömningen grundar sig även på att nämnden mot bakgrund av bristfällig uppföljning av underhållskostnader inte kan anses ha förutsättningar att fatta aktiva beslut vid behov av åtgärder.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Lilla Edets kommun genomfört en granskning av kommunens underhåll av bebyggda fastigheter, gator/vägar och VA-anläggningar. Granskningens syfte är att bedöma om samhällsnämnden har säkerställt ett ändamålsenligt underhåll av kommunens bebyggda fastigheter, gator och vägar och VA-anläggningar.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att samhällsnämnden **ej** säkerställt ett ändamålsenligt underhåll av kommunens bebyggda fastigheter, gator och vägar och VA-anläggningar.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten eller det avslutande avsnittet "Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor".

Rekommendationer

I granskningen har vissa utvecklingsområden identifierats och mot bakgrund av dessa rekommenderas samhällsnämnden att:

- Säkerställa tillräckliga resurser för förvaltningen att ta fram underhållsplaner för kommunens fastighetsbestånd.
- Säkerställa att principer för redovisning av underhållsåtgärder tydliggörs i syfte att möjliggöra transparens i redovisning av genomfört underhåll i termer av felavhjälpande, planerat och akut underhåll för samtliga anläggningstyper.
- Säkerställa att övergripande underhållsplaner för gator och vägar samt kommunens VA-anläggningar tas fram och redovisas nämnden för att möjliggöra tydlig uppföljning av kommunens underhållsskuld.
- Säkerställa att systematiskt arbete samt systemstöd för statusinventering för kommunens bebyggda fastigheter utvecklas och implementeras, samt att fullödigt systemstöd för underhållsplanering för kommunens VA-anläggningar slutförs.
- Säkerställa att den dokumenterade underhållsskulden avseende beläggningsarbeten på gator och vägar redovisad i de årliga beläggningsrapporterna på sikt åtgärdas.

Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning
1. Säkerställer samhällsnämnden att underhållsarbetet styrs och samordnas på ett effektivt och tillräckligt sätt?	<p>Bebyggda fastigheter - Nej </p> <p>Idag finns i kommunen inte några tydligt kommunicerade styrdirektiv, strategier eller nyckeltal för hur underhållet av kommunens bebyggda fastigheter ska bedrivas eller följas upp.</p>
	<p>Gator och vägar - Delvis </p> <p>Det finns idag inte några tydligt kommunicerade styrdirektiv, strategier eller nyckeltal för hur underhållet av kommunens bebyggda fastigheter ska bedrivas eller följas upp. Nämnden har till viss del tydliggjort prioriteringar av samförläggning med VA-verksamheten i underhållsplaneringen för gator och vägar samt att detta följer inarbetade rutiner.</p>
	<p>VA-anläggningar - Nej </p> <p>Det saknas fastställd VA-plan, förnyelseplan eller liknande styrdokument i kommunen. Åtgärder kopplade till övergripande målformuleringar för VA-verksamheten är visserligen detaljerade och tydliggör till viss del strategisk inriktning men åtgärder saknar uppföljningsbara nyckeltal. Direktiv för uppföljning av underhåll av VA-anläggningar saknas.</p>
2. Utgår kommunen från tillförlitliga underlag om tillgångarnas status och upprustningsbehov när kostnaderna uppskattas	<p>Bebyggda fastigheter - Nej </p> <p>Det saknas underhållsplaner samt systematisk dokumentation över underhållsbehovet i kommunens bebyggda fastigheter. Det finns visst underlag i huvudsak från ad hoc okulär besiktning men det saknas systematiskt arbete med att kartlägga underhållsbehoven och utifrån detta uppskatta kostnader för reinvesteringsåtgärder och löpande underhåll.</p>

Gator och vägar - Ja

Det finns till rimlig grad finns en systematik och tillförlitliga underlag avseende kommunens gator och vägar vilka innehåller årligen uppdaterade kostnadskalkyler och kostnadsuppskattningar utifrån det faktiska underhållsbehovet.

VA-anläggningar - Delvis

Det finns tillförlitliga underlag om tillgångarnas status för delar av beståndet samt att upprustningsbehovet kartläggs genom de system för dokumentation över anläggningarnas status som används av förvaltningen idag. Vi noterar att implementering av ett fullödigt systemstöd för VA-underhållet är pågående.

3. Är nuvarande underhåll tillräckligt i förhållande till samhällsnämndens egen bedömning av det egentliga behovet?

Bebyggda fastigheter - Nej

Bedömningen grundar sig på att nuvarande underhåll av kommunens bebyggda fastigheter inte kan anses vara tillräckligt då förutsättningar för strategisk underhållsplanering för fastighetsbeståndet inte finns och att dagens underhåll uteslutande är av direkt felavhjälpare karaktär.

Gator och vägar - Nej

Bedömningen grundar sig på att det finns en stort dokumenterat underhållsbehov avseende gator och vägar som inte ryms att hantera inom tilldelade medel, även om vi noterar att underhållsskulden successivt minskat de senaste åren.

VA-anläggningar - Nej

Bedömningen grundar sig på att underhållet av VA-anläggningarna till stor del präglas av akut felavhjälpare underhåll samt att förnyelsetakten av ledningssystemen är att anse låg i förhållande till bedömningar om adekvat nivå

på förnysetakt.

4. Finns det en överensstämmelse mellan underhållsplan, budget och genomfört underhåll under de senaste tre åren?

Bebyggda fastigheter - Nej

Fullödig bedömning om överensstämmelse mellan underhållsplan, budget och genomfört underhåll avseende kommunens fastighetsbestånd låter sig inte göras då underhållsplaner för kommunens bebyggda fastigheter inte finns framtagna. I underlaget som granskningen tagit del av framgår inga budgeterade medel för mindre reparationer och underhåll av fastigheter. Vi noterar att akuta underhållskostnader kostnadsförda på driftbudget överstiger de 0,2 mnkr som enligt uppgift avsätts för dessa typer av åtgärder för de senaste fyra åren.

Gator och vägar - Ja

Vi bedömer att det finns en överensstämmelse mellan underhållsplan, budget och genomfört underhåll avseende kommunens gator och vägar. Bedömningen grundar sig på att den dokumenterade underhållsskulden årligen följs upp samt att tilldelade budgeterade medel avseende beläggningsarbeten används för planerat vägunderhåll och visar på god budgetföljsamhet. Vi noterar att tilldelade budgetmedel är lägre än vad underhållsplanerna föreslår samt att det akuta underhållet som finansieras genom driftbudgeten inte tydligt följs upp.

VA-anläggningar - Nej

Bedömningen grundar sig på att underhållsåtgärder kostnadsförda på driftbudgeten sedan 2017 överstigit de budgeterade medlen. Bedömningen grundar sig även på att planerat underhåll

kostnadsfört på investeringsramen de senaste två åren inte når upp till budgeterad volym.

5. Styrts och samordnas planeringen av utbyggnad och underhåll av kommunens VA-nät med kommande exploateringar och kommunens budgetprocess på ett effektivt och tillräckligt sätt?

Ja

Det finns en övergripande och politiskt antagen prioritering av exploateringar som är styrande. Det finns även upparbetade och etablerade forum för samverkan mellan gatu- och vägunderhållsplaneringen och VA-underhållsplaneringen som syftar till effektiv kostnadsföring samt effektiva underhållsåtgärder.

6. Finns det en tillfredsställande uppföljning av underhållskostnader och fattar samhällsnämnden vid behov beslut om åtgärder?

Nej

Systematisk och regelbunden uppföljning och redovisning av underhållskostnader till nämnden förekommer inte för vare sig kommunens fastighetsbestånd, kommunens gator och vägar eller VA-anläggningar. Bedömningen grundar sig även på att nämnden mot bakgrund av bristfällig uppföljning av underhållskostnader inte kan anses ha förutsättningar att fatta aktiva beslut vid behov av åtgärder.

Bilagor

Bilaga 1. Sammanställning av politiska målformuleringar med bäring på fastighetsunderhåll, underhåll av gator och vägar, samt underhåll av VA-anläggningar.

Tabell: Politiska målformuleringar med bäring på fastighetsunderhåll.

Samhällsnämndens målformuleringar		
Styrdokument	Målformulering	Förvaltningens åtgärder
Mål och resursplan 2022 <i>Uppföljning inom ramen för ordinarie rapportering till samhällsnämnden.</i>	Prioriterat mål 4: Kommunens lokaler ska vara trevliga och trygga samt säkra och ändamålsenliga. <i>Nyckeltal: inga formulerade.</i>	Framtagning av underhållsplaner för ett långsiktigt och strukturerat underhåll av lokaler. Utveckla personal.
Kommunfullmäktiges målformuleringar		
Styrdokument	Målformulering	Förvaltningens åtgärder
Prioriterade målområden för samhällsutveckling och verksamhetsutveckling (kommunchefens ledningsgrupp) <i>Uppföljning till kommunchefens ledningsgrupp efter genomförande enligt åtgärdsplan.</i>	Bra boende och livsmiljö. <i>Nyckeltal: Förbättrat resultat i NRI (nöjd regionindex) jmf 2019. Förbättrat resultat i SCBs medborgarundersökning avseende andel svar "mycket bra" eller "ganska bra" på frågan "vad tycker du om din kommun som en plats att bo och leva på?".</i>	Kontinuerligt revidera tidplan och prioriteringsordning för strategisk och detaljerad planering. Samordna strategisk planering och detaljplanering med planering för VA, infrastruktur, miljö och förbättrad hälsa. Revidering av investeringsprocess lokaler (lokalansaffningsprocess). Underhållsplanering för byggnader och anläggningar.

Tabell. Politiska målformuleringar med bäring på underhåll av gator och vägar.

Samhällsnämndens målformuleringar		
Styrdokument	Målformulering	Förvaltningens åtgärder
Mål och resursplan 2022 <i>Uppföljning inom ramen för ordinarie rapportering till samhällsnämnden.</i>	Prioriterat mål 3: Offentlig utomhusmiljö ska vara trevlig och trygg samt säker och funktionsduglig. <i>Nyckeltal: inga formulerade.</i>	Ta fram strategiska planer, arbetsrutiner etc. Ta fram underhålls- och investeringsplaner för ett långsiktigt och strukturerat förbättringsarbete av anläggningar. Följ upp/kontrollera upphandlade tjänster och tillse att de levererar efterfrågad kvalitet på utförda tjänster. Utveckla personalstyrkan.
Kommunfullmäktiges målformuleringar		

Styrdokument	Målformulering	Förvaltningens åtgärder
<p>Prioriterade målområden för samhällsutveckling och verksamhetsutveckling (kommunchefens ledningsgrupp)</p> <p>Uppföljning till kommunchefens ledningsgrupp efter genomförande enligt åtgärdsplan.</p>	<p>Bra boende och livsmiljö.</p> <p>Nyckeltal: Förbättrat resultat i NRI (nöjd regionindex) jmf 2019. Förbättrat resultat i SCBs medborgarundersökning avseende andel svar "mycket bra" eller "ganska bra" på frågan "vad tycker du om din kommun som en plats att bo och leva på?".</p>	<p>Kontinuerligt revidera tidplan och prioriteringsordning för strategisk och detaljerad planering.</p> <p>Samordna strategisk planering och detaljplanering med planering för VA, infrastruktur, miljö och förbättrad hälsa.</p> <p>Underhållsplanering för byggnader och anläggningar.</p> <p>Utvecklingsplan och upprustning av Strömsparken, upprustning av torget i Lödöse samt lekplatser.</p>

Tabell 3: Politiska målformuleringar med bäring på underhåll av VA-anläggningar.

Samhällsnämndens målformuleringar		
Styrdokument	Målformulering	Förvaltningens åtgärder
<p>Mål och resursplan 2022</p> <p>Uppföljning inom ramen för ordinarie rapportering till samhällsnämnden.</p>	<p>Prioriterat mål 1: VA-försörjning ska vara robust och bidra till hållbar utveckling.</p> <p>Nyckeltal: inga formulerade.</p>	<p>Parallell drift av två beredningslinjer på Vattenverket.</p> <p>Automatiserade processer Lödöse reningsverk inkl. ny förtjockare.</p> <p>Optimera reningsprocesser Ellbo reningsverk.</p> <p>Genomföra energikartläggning på Ellbo reningsverk.</p> <p>Fjärrstyrning och mätning på samtliga pumpstationer.</p> <p>Implementering av nytt GIS/kartsystem.</p> <p>Ta fram metodik för att minska tillskottsvatten (områdesvis).</p> <p>Kravställande på FÅ - rätt vatten i rätt ledning.</p> <p>Framtagning av system eller tjänst för lagefterlevnad.</p> <p>Utveckla konkret plan för framtida VA-försörjning.</p> <p>Digitalisering; hemsida, dokumentation, drift, utveckling av system.</p>
Kommunfullmäktiges målformuleringar		
Styrdokument	Målformulering	Förvaltningens åtgärder
<p>Prioriterade målområden för samhällsutveckling och verksamhetsutveckling</p>	<p>Bra boende och livsmiljö.</p> <p>Nyckeltal: Förbättrat resultat i NRI</p>	<p>Kontinuerligt revidera tidplan och prioriteringsordning för strategisk och detaljerad planering.</p>

<p>(kommunchefens ledningsgrupp)</p> <p><i>Uppföljning till kommunchefens ledningsgrupp efter genomförande enligt åtgärdsplan.</i></p>	<p><i>(nöjd regionindex) jmf 2019. Förbättrat resultat i SCBs medborgarundersökning avseende andel svar "mycket bra" eller "ganska bra" på frågan "vad tycker du om din kommun som en plats att bo och leva på?".</i></p>	<p>Samordna strategisk planering och detaljplanering med planering för VA, infrastruktur, miljö och förbättrad hälsa.</p> <p>Underhållsplanering för byggnader och anläggningar.</p> <p>Utvecklingsplan och upprustning av Strömsparken, upprustning av torget i Lödöse samt lekplatser.</p>
--	---	--

Bilaga 2. Tabell över till kolada rapporterade värden avseende beläggningsunderhåll av kommunala bilvägar, andel kvm (%) samt beläggningsunderhåll av kommunala cykelvägar, andel kvm (%) för kommuner inom SKRs kommunindelningsgrupp pendlingskommuner nära storstad, 2021.

Kommun	Beläggningsunderhåll av kommunala bilvägar, andel kvm (%)	Beläggningsunderhåll av kommunala cykelvägar, andel kvm (%)
Lilla Edet	5,0	7,0
Botkyrka	3,8	1,1
Danderyd	4,2	6,6
Håbo	2,8	2,6
Lerum	17,0	3,0
Mölnadal	2,7	1,2
Nacka	3,0	-
Nynäshamn	5,0	3,5
Sigtuna	5,0	0,2
Skurup	2,2	0,8
Sundbyberg	3,0	2,0
Svedala	2,2	3,9
Tyresö	6,1	0,9

Täby	3,5	2,0
Upplands Väsby	6,0	1,9
Upplands-Bro	2,0	0,2
Vallentuna	3,0	8,0
Värmdö	4,4	2,4
Öckerö	3,2	12,2
Österåker	4,1	5,0

2022-08-18

Lars Dahlin

Said Ashrafi

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Lilla Edets kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 15 december 2021. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Information om ansvar förpackningsinsamling och återvinningsstationer

Dnr SAN 2022/362

Sammanfattning

Sommaren 2022 kom beslut från regeringen om kommunalt insamlingsansvar för förpackningsavfall från hushåll, samt från sådan samlokaliserade verksamheter som har anmält att de vill ha kommunal insamling.

Förändringen innebär att kommunen kommer ansvara för att samla in förpackningar och lämna över dem till producenterna mot ersättning.

Viktiga datum:

1. 30 september 2023 – Kommunen ska lämna uppgifter till Naturvårdsverket.
2. 1 januari 2024 – Kommunen tar över insamling av förpackningsavfall från hushåll genom fastighetsnära insamling eller lättillgängliga insamlingsplatser.
3. 1 januari 2026 – Kommunen ska samla in förpackningsavfall på torg och i parker samt andra populära platser där kommunen har ett renhållningsansvar enligt gatuhållningslagen.
4. 1 januari 2027 – Kommunen ska ha infört fastighetsnära insamling av förpackningsavfall från hushåll och anmälda samlokaliserade verksamheter. Kommunen ska samla in skrymmande förpackningsavfall via lättillgängliga insamlingsplatser.

Förändringarna gäller förpackningar av papper och kartong, plast, metall, färgat och ofärgat glas, trä och övrigt förpackningsmaterial. Kraven på fastighetsnära insamling gäller förpackningar av papper och kartong, plast, metall och glas.

När	Plats för insamling	Typ av förpackningsavfall	Sorterad eller blandad insamling
1 januari 2024-31 december 2026	<ul style="list-style-type: none"> Fastighetsnära insamling Lättillgängliga insamlingsplatser 	Pappers-, plast-, glas-, och metallförpackningar samt skrymmande förpackningar	Sorterat
1 januari 2024	Återvinningscentraler	Alla förpackningsmaterial, inkl. t.ex textil, kork, porslin (övrigt förpackningsmaterial)	Sorterat för alla material utom övrigt som får samlas in blandat
1 januari 2027	Fastighetsnära insamling	Pappers-, plast-, glas-, och metallförpackningar	Sorterat
1 januari 2027	Lättillgängliga insamlingsplatser	Skrymmande förpackningar av papper och plast	Sorterat

Källa: Miljödepartementet 220913

Inför 2024, då insamlingsansvaret övergår till kommunerna, ska kommunerna ordna separat insamling av källsorterade förpackningar genom fastighetsnära insamling eller vid lättillgängliga insamlingsplatser. FTI erbjuder kommunerna att ta över driften av de befintliga återvinningsstationerna, men det står kommunen fritt att välja en annan insamlingslösning.

Inför 2026 ska helt ny insamling av förpackningar införas på torg och i parker.

För att fullfölja kravet om fastighetsnära insamling från och med 2027 måste kommunerna bygga upp en infrastruktur för detta för hushåll och samlokaliserade verksamheter. Det är mycket kort tid för en så omfattande förändring. I de flerbostadshus där fastighetsägaren på eget initiativ har ordnat fastighetsnära insamling ska kommunen överta ansvaret – en förändring som kräver dialog med fastighetsägarna. Upphandling av kärl och av fordon behöver göras så snart som möjligt eftersom leveranstiderna är långa.

Viktiga frågeställningar:

1. Plan för fullt utbyggd fastighetsnära insamling
2. Fortsatt insamling vid återvinningsstationer efter 2024 eller annan lösning
3. Skrymmande förpackningar - ta över återvinningsstationer eller annan lösning
4. För att uppfylla kravet på att tillhandahålla insamlingssystem för matavfall från hushåll från år 2024
 - a. ska kommunen erbjuda ett samordnat system?
 - b. söka dispens för att kunna samordna till 2027?
5. Se över/säga upp befintliga avtal mellan kommunen och upphandlade entreprenörer
6. Se över/säga upp befintliga avtal om fastighetsnära insamling mellan fastighetsinnehavare och entreprenörer
7. Tillgång till mark
8. Samverkan mellan kommuner
9. Med mera

Naturvårdsverket ska fastställa ersättningen för kommunernas kostnader för insamling och arbetar nu med en ersättningsmodell.

Producentansvarsorganisationerna ska ersätta kommunerna för:

1. insamling,
2. transport,

3. anordnande av omlastningsplatser,
4. överlämning till producentansvarsorganisationen av det förpackningsavfall som kommunen samlat in från olika platser
5. information.

Det närmast kommande beslutet som behövs i samband med detta är att under 1:a kvartalet 2023 fatta beslut om kommunen ska ta över återvinningsstationerna som FTI AB idag driver och äger.

Beslutsunderlag

-Tjänsteskrivelse ”Information om ansvar förpackningsinsamling och återvinningsstationer” daterad 2022-11-16.

Ekonomiska konsekvenser

Ansvar för insamling av förpackningar kommer få ekonomiska konsekvenser från och med 2024.

Förslag till beslut

Samhällsnämnden noterar informationen

Anders Johansson
Ingenjör
anders.johansson@lillaedet.se

Beslutet skickas för kännedom till
Ulf Nillson
Anders Johansson

Beslut om rättelseföreläggande om Obligatorisk Ventilationskontroll (OVK) på fastigheten [REDACTED]

Dnr MB-2020-337

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Med stöd av 11 kap. 20 och 37 §§ plan- och bygglagen (2010:900) föreläggs [REDACTED]

[REDACTED], som ägare till fastigheten [REDACTED] att senast tre månader efter att beslutet vunnit laga kraft ha åtgärdat de brister som redovisas i protokoll med diarienummer MB-2020-337-3 samt se till att en ny ventilationskontroll görs.

Föreläggandet förenas med ett vite om 10 000 kronor om åtgärden inte genomförs.

Beslutsunderlag

- Översiktlig lokaliseringsskarta
- Inlämnad OVK, dnr MB-2020-337-3
- Yttrande från fastighetsägare, dnr MB-2020-337-5
- Tjänsteskrivelse daterad 2022-11-16

Sammanfattning av ärendet

Ett besiktningsprotokoll gällande ventilationssystemet i en byggnad på rubricerad fastighet inkom den 9 mars 2020. Protokollet visar på brister i ventilationen. En ny besiktning ombads göras. Information att en ny besiktning utförts har inte inkommit till samhällsnämndens kännedom.

Bygglovsenheten har brevledes kontaktat ägaren enligt nedan:

Brev innan pandemi

1. Upplysning 2019-10-03
2. Påminnelse 2019-12-02
3. Uppskov med OVK pga pandemi 2020-04-08

Brev efter pandemi

1. Upplysning 2021-09-23
2. Påminnelse 2022-02-04
3. Kommunikering angående nämndbeslut 2022-10-05

Kommunicering

Inför beslutet har fastighetsägaren getts möjlighet att ta del av det som tillförts ärendet samt beretts möjlighet att inkomma med synpunkter.

Fastighetsägaren har via e-post daterat den 1 november 2022 skrivit:

*Hej Hans trodde att OVK firman hade lämnat in kompletterade och godkänt OVK protokoll förra gången vi fick informationen från Kommunen.
Kollar med dom varför det inte är gjort och återkommer snarast till dig.*

Mvh

Beslutsmotivering

För att säkerställa ett tillfredsställande inomhusklimat enligt 8 kap. 25 § plan- och bygglagen (2010:900) ska en byggnads ägare se till att funktionen hos ventilationssystemet i byggnaden kontrolleras regelbundet vid återkommande tillfällen (återkommande besiktning).

Vid den senaste ventilationskontrollen fick ventilationen ett underkänt resultat, därför föreläggs byggnads ägare att åtgärda bristerna med ventilationen. Bristerna redovisas i protokoll dnr MB-2020-337-3

Fastighetsägaren har fått tre påminnelser efter den genomförda besiktningen, bedömningen är att fastighetsägaren har haft tillräckligt med tid på sig att åtgärda problemen.

När vite föreläggs, skall det fastställas till ett belopp som kan antas förmå den beslutet riktar sig mot att följa det föreläggande som är förenat med vitet.

Bygglovsenheten uppskattar kostnaderna att utföra åtgärderna till 10 000 kronor.

Upplysningar

- Beslutet går att överklaga, se bifogad överklaganhänvisning.

Hans Tjäder
Bygglovshandläggare

Beslut delges

Beslutet meddelas

Lantmäteriet Fastighetsinskrivning, 761 80 Norrtälje

Beslut om rättelseföreläggande om Obligatorisk Ventilationskontroll (OVK) på fastigheten [REDACTED]

Dnr MB-2020-333

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Med stöd av 11 kap. 20 och 37 §§ plan- och bygglagen (2010:900) föreläggs [REDACTED], som ägare till fastigheten [REDACTED] att senast tre månader efter att beslutet vunnit laga kraft ha åtgärdat de brister som redovisas i protokoll med diarienummer MB-2020-333-4 samt se till att en ny ventilationskontroll görs.

Föreläggandet förenas med ett vite om 10 000 kronor om åtgärden inte genomförs.

Beslutsunderlag

- Översiktlig lokaliseringsskarta
- Inlämnad OVK, dnr MB-2020-333-4
- Yttrande från fastighetsägare, dnr MB-2020-333-3
- Tjänsteskrivelse daterad 2022-11-15

Sammanfattning av ärendet

Bygglovsenheten har brevledes kontaktat ägaren enligt nedan:

Brev innan pandemi

1. Upplýsning 2019-10-03
2. Påminnelse 2019-12-02
3. Uppskov med OVK pga pandemi 2020-04-08

Brev efter pandemi

1. Upplýsning 2021-09-23
2. Påminnelse 2022-02-04
3. Kommunicering angående nämndbeslut 2022-10-05

Ett besiktningsprotokoll gällande ventilationssystemet på rubricerad fastighet inkom den 3 juni 2022. Protokollet visar på brister i ventilationen. Information att en ny besiktning utförts har inte inkommit till samhällsnämndens kännedom.

Kommunicering

Inför beslutet har fastighetsägaren getts möjlighet att ta del av det som tillförts ärendet samt beretts möjlighet att inkomma med synpunkter.

Fastighetsägaren har yttrat sig i ärendet och skriver följande:

Den 3 mars 2020 utförde Kelleby & Co en besiktning av fastigheten och enligt protokollet skall nästa besiktning utföras den 2 mars 2023.

Jag har meddelat detta tidigare men får trots det ytterligare påminnelse om att beställa OVK och att ärendet ska tas upp i samhällsbyggnadsnämnden den 15 dec-22. Varför? Jag håller på med renoveringar i fastigheten och i detta arbete ingår även översyn av ventilationen.

Vad mer skall jag göra?

Tacksam för svar

Bygglovsenheten har på fastighetsägarens fråga svarat följande:

Besiktningen var inte godkänd, jag förstår inte varför Kelleby ger dig tre år att göra en ny besiktning.

I besiktningen går att läsa:

- *Kortslutning via eldstäder...*
- *Imkanal har utlopp på vind....*
- *Brandrisk plan 1...*
- *Ventilation saknas i wc/dusch på flera ställen.*

Ärendet kommer upp till samhällsnämndens möte den 15 december med förslag att utfärda ett vite om inte byggnadens ventilation åtgärdas.

Beslutsmotivering

För att säkerställa ett tillfredsställande inomhusklimat enligt 8 kap. 25 § plan- och bygglagen (2010:900) ska en byggnads ägare se till att funktionen hos ventilationssystemet i byggnaden kontrolleras regelbundet vid återkommande tillfällen (återkommande besiktning).

Vid den senaste ventilationskontrollen fick ventilationen ett underkänt resultat, därför föreläggs byggnadens ägare att åtgärda bristerna med ventilationen. Bristerna redovisas i protokoll dnr MB-2020-333-4

Fastighetsägaren har yttrat sig i ärendet och önskat uppskov. Ventilationskontrollen gjordes den 3 mars 2020 och bedömningen är att fastighetsägaren har haft tillräckligt med tid på sig att åtgärda problemen.

När vite föreläggs, skall det fastställas till ett belopp som kan antas förmå den beslutet riktar sig mot att följa det föreläggande som är förenat med vitet.

Bygglovsenheten uppskattar kostnaderna att utföra åtgärderna till ca 10 000 kronor.

Upplysningar

- Beslutet går att överklaga, se bifogad överklaganhänvisning.

Hans Tjäder
Bygglovshandläggare

Beslut delges

Beslutet meddelas

Lantmäteriet Fastighetsinskrivning, 761 80 Norrtälje

Beslut om åtgärdsföreläggande om Obligatorisk Ventilationskontroll (OVK) på fastigheten [REDACTED]

Dnr MB-2020-326

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Med stöd av 11 kap. 19 och 37 §§ plan- och bygglagen (2010:900) föreläggs [REDACTED], som ägare till fastigheten [REDACTED] att senast tre månader efter att beslutet vunnit laga kraft ha genomfört en obligatorisk ventilationskontroll (OVK).

Föreläggandet förenas med ett vite om 10 000 kronor om åtgärden inte genomförs.

Beslutsunderlag

- Översiktlig lokaliseringskarta
- Tjänsteskrivelse daterad 2022-11-16

Sammanfattning av ärendet

Bygglovsenheten har vid en genomgång av sitt OVK-register noterat att det saknas protokoll från en genomförd OVK-besiktning på rubricerad fastighet. Fastighetens ägare har vid fem tillfällen kontaktats via brev och ombetts inkomma med protokollet. Information att en ny besiktning utförts har inte inkommit till samhällsnämndens kännedom.

Bygglovsenheten har brevlades kontaktat ägaren enligt nedan:

Brev innan pandemi

1. Uppllysning 2019-10-03
2. Påminnelse 2019-12-02
3. Uppskov med OVK pga pandemi 2020-04-08

Brev efter pandemi

1. Uppllysning 2021-09-23
2. Påminnelse 2022-02-04
3. Kommunicering angående nämndbeslut 2022-10-05

Kommunicering

Inför beslutet har fastighetsägaren getts möjlighet att ta del av det som tillförts ärendet samt beretts möjlighet att inkomma med synpunkter. Inga synpunkter har inkommit.

Beslutsmotivering

För att säkerställa ett tillfredsställande inomhusklimat enligt 8 kap. 25 § plan- och bygglagen (2010:900) ska en byggnads ägare se till att funktionen hos

ventilationssystemet i byggnaden kontrolleras regelbundet vid återkommande tillfällen (återkommande besiktning).

Det saknas uppgift att det genomförts någon OVK på rubricerad fastighet, något som bygglovsenheten påpekat och efterfrågat byggnadens ägare.

När vite föreläggs, skall det fastställas till ett belopp som kan antas förmå den beslutet riktar sig emot att följa det föreläggande som är förenat med vitet.

Bygglovsenheten uppskattar kostnaderna att utföra åtgärderna till 10 000 kronor.

Upplysningar

- Beslutet går att överklaga, se bifogad överklaganhänvisning.

Hans Tjäder
Bygglovshandläggare

Beslut delges

Beslutet meddelas
Lantmäteriet Fastighetsinskrivning, 761 80 Norrtälje

Beslut om åtgärdsföreläggande om Obligatorisk Ventilationskontroll (OVK) på fastigheten [REDACTED]

Dnr MB-2020-319

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Med stöd av 11 kap. 19 och 37 §§ plan- och bygglagen (2010:900) föreläggs [REDACTED], som ägare till fastigheten [REDACTED] att senast tre månader efter att beslutet vunnit laga kraft ha genomfört en obligatorisk ventilationskontroll (OVK).

Föreläggandet förenas med ett vite om 10 000 kronor om åtgärden inte genomförs.

Beslutsunderlag

- Översiktlig lokaliseringskarta
- Tjänsteskrivelse daterad 2022-11-16

Sammanfattning av ärendet

Bygglovsenheten har vid en genomgång av sitt OVK-register noterat att det saknas protokoll från en genomförd OVK-besiktning på rubricerad fastighet. Fastighetens ägare har vid fem tillfällen kontaktats via brev och ombetts inkomma med protokollet. Information att en ny besiktning utförts har inte inkommit till samhällsnämndens kännedom.

Bygglovsenheten har brevlades kontaktat ägaren enligt nedan:

Brev innan pandemi

1. Uppllysning 2019-10-03
2. Påminnelse 2019-12-02
3. Uppskov med OVK pga pandemi 2020-04-08

Brev efter pandemi

1. Uppllysning 2021-09-23
2. Påminnelse 2022-02-04
3. Kommunikering angående nämndbeslut 2022-10-05

Kommunicering

Inför beslutet har fastighetsägaren getts möjlighet att ta del av det som tillförts ärendet samt beretts möjlighet att inkomma med synpunkter. Inga synpunkter har inkommit.

Beslutsmotivering

För att säkerställa ett tillfredsställande inomhusklimat enligt 8 kap. 25 § plan- och bygglagen (2010:900) ska en byggnads ägare se till att funktionen hos

ventilationssystemet i byggnaden kontrolleras regelbundet vid återkommande tillfällen (återkommande besiktning).

Det saknas uppgift att det genomförts någon OVK på rubricerad fastighet, något som bygglovsenheten påpekat och efterfrågat byggnadens ägare.

När vite föreläggs, skall det fastställas till ett belopp som kan antas förmå den beslutet riktar sig mot att följa det föreläggande som är förenat med vitet.

Bygglovsenheten uppskattar kostnaderna att utföra åtgärderna till 10 000 kronor.

Upplysningar

- Beslutet går att överklaga, se bifogad överklaganhänvisning.

Hans Tjäder
Bygglovshandläggare

Beslut delges

Beslutet meddelas
Lantmäteriet Fastighetsinskrivning, 761 80 Norrtälje

Beslut om åtgärdsföreläggande om Obligatorisk Ventilationskontroll (OVK) på fastigheten [REDACTED]

Dnr MB-2020-311

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Med stöd av 11 kap. 19 och 37 §§ plan- och bygglagen (2010:900) föreläggs [REDACTED], som ägare till fastigheten [REDACTED], att senast tre månader efter att beslutet vunnit laga kraft ha genomfört en obligatorisk ventilationskontroll (OVK).

Föreläggandet förenas med ett vite om 10 000 kronor om åtgärden inte genomförs.

Beslutsunderlag

- Översiktlig lokaliseringskarta
- Inlämnad OVK, dnr MB-2020-311-3
- Tjänsteskrivelse daterad 2022-11-16

Sammanfattning av ärendet

Bygglovsenheten har vid en genomgång av sitt OVK-register noterat att det saknas protokoll från en genomförd OVK-besiktning på rubricerad fastighet. Fastighetens ägare har vid fem tillfällen kontaktats via brev och ombetts inkomma med protokollet. Information att en ny besiktning utförts har inte inkommit till samhällsnämndens kännedom.

Bygglovsenheten har brevlades kontaktat ägaren enligt nedan:

Brev innan pandemi

1. Upplýsning 2019-10-03
2. Påminnelse 2019-12-02
3. Uppskov med OVK pga pandemi 2020-04-08

Brev efter pandemi

1. Upplýsning 2021-09-23
2. Påminnelse 2022-02-04
3. Kommunikering angående nämndbeslut 2022-10-05

Kommunicering

Inför beslutet har fastighetsägaren getts möjlighet att ta del av det som tillförts ärendet samt beretts möjlighet att inkomma med synpunkter. Inga synpunkter har inkommit.

Beslutsmotivering

För att säkerställa ett tillfredsställande inomhusklimat enligt 8 kap. 25 § plan- och bygglagen (2010:900) ska en byggnads ägare se till att funktionen hos

ventilationssystemet i byggnaden kontrolleras regelbundet vid återkommande tillfällen (återkommande besiktning).

Det saknas uppgift att det genomförts någon OVK på rubricerad fastighet, något som bygglovsenheten påpekat och efterfrågat byggnadens ägare.

Fastighetsägaren har inte inkommit med någon information att en ny besiktning är planerad eller genomförd.

När vite föreläggs, skall det fastställas till ett belopp som kan antas förmå den beslutet riktar sig mot att följa det föreläggande som är förenat med vitet.

Bygglovsenheten uppskattar kostnaderna att utföra åtgärderna till 10 000 kronor.

Upplysningar

- Beslutet går att överklaga, se bifogad överklaganhänvisning.

Hans Tjäder
Bygglovshandläggare

Beslut delges

Beslutet meddelas
Lantmäteriet Fastighetsinskrivning, 761 80 Norrtälje